

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/22-02/21
URBROJ: 613-10-23-10
Rijeka, 23. veljače 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Grad Rab
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	7
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	7
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje i izvršenje proračuna	9
	Financijski izvještaji	10
III.	REVIZIJA ZA 2021.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	19
	Metode i postupci revizije	20
	Nalaz za 2021.	21
	Provedba naloga i preporuka	51

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Raba (dalje u tekstu: Grad) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Koncem 2021. u poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana nefinancijska imovina u vrijednosti od 203.089.430,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 177.912.695,00 kn i zemljište u vrijednosti od 9.732.292,00 kn.

Analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine, za dio imovine koja se odnosi na zemljište, nerazvrstane ceste, javne površine i javnu rasvjetu ne pruža podatke o imovini po vrsti (nazivu), količini i vrijednosti, a glavna knjiga ne osigurava navedene podatke. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji, zemljište se najvećim dijelom vodi po lokaciji ili nazivu prodavatelja zemljišta, nerazvrstane ceste i javne površine po godini ulaganja i vrsti obavljenih radova i usluga (bez navođenja pojedinačnih zemljišnoknjižnih čestica s površinama i pojedinačnim vrijednostima te drugim podacima), a javna rasvjeta po područjima odnosno mjesnim odborima (svako područje koje obuhvaća više rasvjetnih tijela ima jedan inventarski broj). Isto tako, pojedinoj istoj imovini (upravna zgrada i zgrada bivšeg dječjeg vrtića) dodijeljeno je više inventarskih brojeva jer je za svaku fazu rekonstrukcije dodijeljen drugi inventarski broj te su u analitičkoj evidenciji podaci o istoj imovini evidentirani na više mjesta i nisu povezani.

Poslovne knjige ne osiguravaju potpune ni točne podatke o vrijednosti nefinancijske imovine. Za pojedinu imovinu u vlasništvu Grada (četiri poslovna prostora i prostor tržnice koji su dani u zakup te zemljište u poslovnoj zoni) nije utvrđena vrijednost te imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama. Nadalje, zgrada i objekti ljetnog i zimskog kina s pripadajućim zemljištem dani su na korištenje proračunskom korisniku Grada, a objekti nisu evidentirani ni u poslovnim knjigama Grada ni proračunskog korisnika. Grad nije s proračunskim korisnikom uredio način evidentiranja vrijednosti navedene imovine u poslovnim knjigama. U poslovnim knjigama evidentirane su građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju u vrijednosti od 12.252.022,00 kn koje su prenesene u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga, zgrada Doma zdravlja u vrijednosti od 5.274.686,00 kn koja je u vlasništvu Primorsko-goranske županije, stanovi sa stanarskim pravom u vrijednosti od 2.895.876,00 kn koji su prijašnjih godina prodani na obročnu otplatu te ulaganja u komunalnu infrastrukturu u vrijednosti od 1.115.392,00 kn za stanove prodane prijašnjih godina putem Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama. Grad je trebao vrijednost navedene imovine isknjižiti iz poslovnih knjiga, što nije učinjeno.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora i vlastitih izvora više je evidentirana za 1.087.654,00 kn, jer vrijednost dionica u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za linijski pomorski prijevoz nije usklađena s podacima u sudskom registru. Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za porez na promet nekretnina u iznosu od 2.915.292,00 kn (od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.958.789,00 kn), potraživanja od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama za izgradnju stambenih građevina prema programu društveno poticane stanogradnje u iznosu od 620.779,00 kn, potraživanja za naknadu za koncesiju za obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova u iznosu od 100.707,00 kn, dok su potraživanja od prodaje stanova sa stanarskim pravom evidentirana 56.115,00 kn manje, jer nisu evidentirana nedospjela potraživanja. Također, nisu evidentirane nedospjele obveze prema Županiji u iznosu od 5.462.367,00 kn, koje je Grad na temelju sporazuma sa Županijom preuzeo za sufinansiranje rekonstrukcije i dogradnje Osnovne škole.

Prema ugovoru koji je Grad zaključio s pružateljem energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti, ugovorena je nabava i zamjena postojećih svjetiljki u javnoj rasvjeti u svrhu smanjenja potrošnje električne energije.

Ugovorena cijena odnosno naknada za pružanje energetske usluge iznosi 8.760.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Oprema je ugrađena i u lipnju 2021. sastavljen je zapisnik o primopredaji radova. Grad se obvezao plaćati mjesečnu naknadu za pruženu energetske usluge u iznosu od 73.000,00 kn tijekom deset godina. Poslovne promjene u vezi s pružanjem energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti nisu evidentirane prema propisima o proračunskom računovodstvu i Uredbi o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru. Tako su rashodi za naknadu za energetske uštedu električne energije u javnoj rasvjeti za 2021. u ukupnom iznosu od 438.000,00 kn evidentirani u skupini računa rashoda za materijal i energiju, umjesto u skupini računa rashoda za usluge, a u okviru izvanbilančnih zapisa nije evidentirana vrijednost ulaganja pružatelja energetske usluge u ukupnom iznosu od 8.760.000,00 kn.

Navedeni poslovni događaji, koji u poslovnim knjigama nisu evidentirani prema propisima o proračunskom računovodstvu, utjecali su na pojedine podatke u financijskim izvještajima te oni nisu točni.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. nije cjelovit. Revizijom je utvrđeno da se pojedina popisana imovina i obveze razlikuju od podataka u poslovnim knjigama. U Izvješću o obavljenom popisu utvrđeno je da stanje novčanih sredstava u blagajni iznosi 225,00 kn, dok u poslovnim knjigama nisu evidentirana novčana sredstva u blagajni. Nadalje, stanje potraživanja od zaposlenih i ostalih potraživanja popisano je u iznosu od 2.563.996,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirano je u iznosu od 1.615.220,00 kn, razlika iznosi 948.776,00 kn. Također, obveze su popisane u iznosu od 26.172.570,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirane su u iznosu od 24.680.622,00 kn, razlika iznosi 1.491.948,00 kn. Isto tako, izvanbilančni zapisi popisani su u iznosu od 55.395.451,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 56.475.204,00 kn, razlika iznosi 1.079.753,00 kn. U Izvješću o obavljenom popisu nisu navedene ni obrazložene razlike. Za imovinu u pripremi (ulaganja u groblje i urbanistički planovi) knjigovodstvene vrijednosti od 3.940.538,00 kn nije utvrđen ni obrazložen stupanj dovršenosti imovine. Također, imovina za koju je revizijom utvrđeno da nije evidentirana u poslovnim knjigama Grada nije popisana. Potraživanja su popisana po vrsti prihoda prema skupinama iz Računskog plana, a obveze u ukupnom iznosu. Popis potraživanja od kupaca, obveza prema dobavljačima i obveza za kredite s pojedinačnim iznosima i prema subjektima nije sastavljen. Ovjera odnosno potvrda otvorenih stavaka potraživanja i obveza koncem godine koja podrazumijeva međusobno usklađivanje podataka s korisnicima nije provedena. Osnovna svrha popisa je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. S obzirom na to da nije obavljen cjelovit i sveobuhvatan popis imovine i obveza, osnovna svrha popisa nije ostvarena. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Dospjela potraživanja koncem 2021. iskazana su u financijskim izvještajima u iznosu od 16.167.405,00 kn. Potraživanja starosti preko tri godine iznose 10.510.275,00 kn, od jedne do tri godine 3.180.835,00 kn, a potraživanja s rokom naplate do godinu dana 2.476.295,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja su potraživanja za komunalni doprinos u iznosu od 5.738.250,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 3.830.390,00 kn, poreze u iznosu od 3.702.101,00 kn, naknadu za uređenje voda u iznosu od 929.253,00 kn, stipendije učenicima i studentima te zajmove obrtnicima u iznosu od 777.937,00 kn i zakup poslovnih prostora u iznosu od 419.754,00 kn. Grad nije poduzimao dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu svih potraživanja i nije sastavljao izvještaje o naplati prihoda, iako je to bio u obvezi prema donesenoj Proceduri naplate prihoda. Na zahtjev Državnog ureda za reviziju sastavljen je pregled po vrsti prihoda, dospelosti te poduzetim mjerama naplate sa stanjem na 31. prosinca 2021. Prema navedenom pregledu, od ukupnih dospjelih potraživanja iskazanih na 31. prosinca 2021. u iznosu od 16.167.405,00 kn mjere naplate (tužbe i ovrhe) poduzete su u 2021. i prijašnjih godina za potraživanja u iznosu od 2.630.634,00 kn (gradski porezi, komunalna naknada i doprinos), dok su opomene poslone dužnicima za gradske poreze, komunalnu naknadu i za dio komunalnog doprinosa te naknada za uređenje voda. (točka 4. Nalaza)
- Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2021. i njegovim izmjenama, planiran je materijal i radovi za osam mjesnih odbora u ukupnom iznosu od 684.000,00 kn, ali nije vidljivo po mjesnim odborima koji radovi se planiraju izvoditi i u kojem opsegu. Plan raspodjele sredstava za komunalne prioritete (male komunalne akcije) na području mjesnih odbora za 2021. nije donesen, iako je njegova obveza utvrđena Odlukom Grada o načinu financiranja djelatnosti mjesnih odbora. Rashodi za rad mjesnih odbora ostvareni su u iznosu od 618.718,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na nabavu materijala i usluge rada strojeva. U poslovnim knjigama Grada, navedeni rashodi evidentirani su na temelju računa dobavljača za materijal i izvedene radove. Grad ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo da su predstavnici mjesnih odbora zaprimili navedeni materijal te podaci o utrošku materijala.

Grad je Sporazumom iz veljače 2021. povjerio trgovačkom društvu u svom vlasništvu na upravljanje dvije sportske dvorane. Prema navedenom Sporazumu, Grad je u obvezi snositi režijske troškove, troškove investicijskog održavanja i druge troškove, a trgovačko društvo kao upravitelj sportskih dvorana u obvezi je brinuti se za redovno i pravilno funkcioniranje objekata te zaposliti dovoljan broj zaposlenika. Također, trgovačko društvo ima pravo na prihode koje ostvari od naplate korištenja dvorana. Prema Sporazumu, Grad je u obvezi za 2021. doznačiti trgovačkom društvu sredstva u iznosu od 340.000,00 kn za podmirenje troškova zaposlenih i drugih troškova predviđenih Sporazumom. Navedenim Sporazumom nije utvrđena struktura troškova koji će se financirati iz ugovorenih sredstava, kao ni obveza trgovačkog društva da dostavi plan i program održavanja sportskih dvorana s predviđenim troškovima te obveza izvještavanja o utrošenim sredstvima. Grad je u 2021., na temelju sedam zahtjeva, koje je ispostavilo trgovačko društvo, prenio sredstva za podmirenje troškova plaća zaposlenika u ukupnom iznosu od 357.078,00 kn. Uz zahtjeve nisu priloženi i dokumentirani obračuni plaća, kao ni specifikacija obavljenih poslova te se ne može utvrditi koje vrste poslova održavanja je navedeno trgovačko društvo obavljalo te u kojem opsegu odnosno ne može se potvrditi da je poslovni događaj nastao.

Grad je u 2021. doznačio značajna sredstva za financiranje vatrogastva i trgovačkih društava, a nije uspostavio učinkovite kontrole korištenja doznačenih sredstava iz proračuna. Tako je Područnoj vatrogasnoj zajednici otoka Raba i Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Rab doznačio sredstva u ukupnom iznosu od 1.024.318,00 kn, a ugovori kojima se trebalo urediti prava i obveze nisu zaključeni. Također, bez zaključenog ugovora doznačio je sredstva trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u suvlasništvu Grada za redovno poslovanje u iznosu od 360.000,00 kn te nije vidljivo koje su aktivnosti i rashodi financirani. Gradu nisu dostavljeni izvještaji o utrošku proračunskih sredstava za doznačena sredstva za vatrogastvo u iznosu od 904.318,00 kn i trgovačkog društva za radijsku djelatnost u iznosu od 360.000,00 kn, a Grad navedena izvješća nije zatražio. Nadalje, trgovačkom društvu u privatnom vlasništvu, na temelju ugovora i zamolbe, dodijeljena su sredstva za organizaciju kulturno-turističke manifestacije u iznosu od 120.000,00 kn. Ugovorom nije utvrđena ukupna vrijednost manifestacije iz koje bi bili vidljivi planirani rashodi prema vrstama rashoda i izvorima financiranja te nije vidljivo koliki dio rashoda u odnosu na ukupne rashode sufinancira Grad. Također, nije ugovoreno na koji način će trgovačko društvo izvještavati Grad o utrošenim sredstvima. Iz dostavljenog opisnog izvještaja o realiziranoj manifestaciji i zamolbe za isplatom nije vidljivo koje vrste rashoda je Grad financirao i u kojem iznosu. (točka 5. Nalaza)

- Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2021., provedena je nabava roba, usluga i radova u ukupnoj vrijednosti od 6.366.098,00 kn, od čega se na otvorene postupke javne nabave odnosi 1.270.270,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 5.095.828,00 kn. U Statističko izvješće nisu uključeni podaci na temelju tri ugovora za nabavu radova i roba vezanih za rekonstrukciju nogometnog igrališta u ukupnom iznosu od 773.979,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, iako su ugovori zaključeni u 2021., a radovi su izvedeni i robe su nabavljene do konca 2021. Odnose se na ugovor o izvođenju radova iz rujna 2021. u iznosu od 427.270,00 kn, ugovor o nabavi robe (granulata) iz lipnja 2021. u iznosu od 197.369,00 kn te ugovor o nabavi roba i usluga iz rujna 2021. u iznosu od 149.340,00 kn, sve bez poreza na dodanu vrijednost.

Podaci o navedenim nabavama nisu sadržani ni u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Grad je donio Plan nabave za 2021. te tri Izmjene Plana nabave kojim je planirana nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 12.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na planirane nabave veće od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno veće od 500.000,00 kn za radove odnosi 5.369.600,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 7.230.400,00 kn. Planom nabave, usluge deratizacije i dezinfekcije planirane su u iznosu od 120.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Grad je proveo dva odvojena postupka jednostavne nabave traženjem jedne ponude, iako je prema Odluci o provedbi postupaka jednostavne nabave trebao provesti jedan postupak nabave prikupljanjem ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta. (točka 7. Nalaza)

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Grad je razvrstan u sedmu skupinu jedinica lokalne samouprave čija se vrijednost indeksa razvijenosti nalazi u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Na području Grada osnovano je osam mjesnih odbora sa 7 161 stanovnikom (prema rezultatima Popisa 2021.). Sjedište je Trg Municipium Arba 2, Rab.

Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

U statutima Grada i Općine Lopar (oba dokumenta donesena su u 2021.) otoci Goli otok i Sveti Grgur navedeni su u okviru područja obje jedinice lokalne samouprave. Prema pisanom obrazloženju Grada, poseban sporazum o granicama između Grada i Općine Lopar nije zaključen, a pripadnost otoka Goli otok i Sveti Grgur jedno je od spornih pitanja koja se trebaju riješiti posebnim sporazumom zbog čega je pokrenut arbitražni postupak. Zadnje ročište održano je 2015. pred Povjerenstvom Vlade Republike Hrvatske.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada bila su ustrojena četiri upravna odjela. U kolovozu 2021. Gradsko vijeće donijelo je novu Odluku o ustrojstvu gradske uprave, kojom su utvrđena tri upravna odjela (Upravni odjel ureda Grada, investicija i razvoja, Upravni odjel za komunalni sustav i zaštitu okoliša te Upravni odjel za financije). Grad je koncem 2021. imao 26 zaposlenika, od kojih je 25 na neodređeno vrijeme i jedan na određeno.

Tijela Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik. Prije lokalnih izbora u svibnju 2021. Gradsko vijeće je imalo 15 članova, a nakon toga ima 13 članova. Zakonski predstavnik Grada tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2022.) je gradonačelnik Nikola Grgurić, dipl. oec., koji svoju dužnost obavlja profesionalno. Gradonačelnik je do lokalnih izbora imao zamjenika koji je dužnost na koju je izabran obavljao profesionalno, a nakon izbora nema zamjenika. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, dužnost obavlja profesionalno, što podrazumijeva da ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja.

Grad ima tri proračunska korisnika (Dječji vrtić, Gradska knjižnica i Pučko otvoreno učilište) u kojima je koncem 2021. bilo 65 zaposlenika za čije su plaće i materijalne rashode sredstva osigurana u proračunu Grada.

Također, Grad je u rujnu 2020. kao jedan od članova suosnivača osnovao ustanovu (Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije) s osnivačkim ulogom u iznosu od 5.000,00 kn. Uz navedeno, Grad je vlasnik dva trgovačka društva, i to društva za vodne usluge Rab s temeljnim kapitalom od 21.076.400,00 kn i društva za trgovinu i usluge s temeljnim kapitalom od 6.462.300,00 kn. Isto tako, Grad ima udjele i dionice u tri trgovačka društva, i to trgovačkom društvu za radijsku i televizijsku djelatnost čija je vrijednost udjela u temeljnom kapitalu 26,0 %, dioničkom društvu za linijski pomorski prijevoz čija je vrijednost dionica u temeljnom kapitalu 20,8 % te trgovačkom društvu za vodne usluge Senj čija je vrijednost udjela u temeljnom kapitalu 15,0 %.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) i drugim propisima. Osnovna svrha sustava unutarnjih kontrola je osigurati dobro financijsko upravljanje u javnom sektoru.

Radi ostvarenja postavljenih ciljeva, uspješnog upravljanja i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, donesene su procedure te druga pisana pravila i odluke. Tako je donesena Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, mobilnih telefona i sredstava za službena putovanja, Odluka o provedbi postupka jednostavne nabave te Odluka o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika. Nadalje, donesene su sljedeće procedure: o naplati prihoda, zaprimanju i provjeri računa te plaćanju po računima, stvaranju ugovornih obveza, blagajničkom poslovanju te izdavanju i obračunavanju putnih naloga. Ustrojena je evidencija svih ugovora. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti. Na mrežnim stranicama, između ostalog, objavljeni su proračun, financijska izvješća, javna nabava, odluke koje donosi gradonačelnik i akti Gradskog vijeća te razni programi i javni pozivi. Gradsko vijeće je u lipnju 2022. donijelo Kodeks ponašanja članova Gradskog vijeća, kojim je utvrđeno sprječavanje sukoba interesa između privatnog i javnog interesa u obnašanju dužnosti članova Gradskog vijeća, način praćenja primjene Kodeksa, tijela koja odlučuju o povredama Kodeksa te druga pitanja vezana za sprječavanje sukoba interesa.

Zakonski predstavnik o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola izvještava na godišnjoj razini u skladu s propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Za 2021. predani su Ministarstvu financija: Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Izjava o fiskalnoj odgovornosti (1b), Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za proračunsku godinu.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Grad nije obavezan ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun za 2021. i Odluka o izvršenju Proračuna doneseni su u prosincu 2020. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 57.794.980,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 56.293.180,00 kn te je planirano pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.501.800,00 kn.

Tijekom 2021. donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna. Drugim Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2021., prihodi i primici planirani su u iznosu od 57.566.161,00 kn, što je 228.819,00 kn ili 0,4 % manje u odnosu na proračun. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 56.068.890,00 kn, što je 224.290,00 kn ili 0,4 % manje u odnosu na proračun. Planirano je pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.497.271,00 kn. Grad je u kolovozu 2021. donio Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina, prema kojoj proračunski manjak (koncem 2020.) iznosi 16.136.036,00 kn. Dio utvrđenog manjka u iznosu od 6.500.000,00 kn planirano je podmiriti u razdoblju od 2021. do 2023. te su utvrđene mjere u cilju realizacije pokrića manjka prihoda i primitaka i akcijski plan provedbe mjera.

Znatno su smanjeni prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 2.738.000,00 kn ili 57,3 % jer nije realizirana prodaja nekretnine u vlasništvu Grada i prodaja prava korištenja grobnih mjesta. Isto tako, znatno su povećani prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 6.129.275,00 kn ili 79,8 % (najvećim dijelom zbog povećanja pomoći iz državnog proračuna za projekt izgradnje infrastrukture u radnoj zoni u iznosu od 2.174.000,00 kn te pomoći iz sredstava Europske unije za projekt sanacije i zatvaranja odlagališta komunalnog otpada u iznosu od 5.240.000,00 kn).

Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2021. utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 50.000,00 kn za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili ih nije bilo moguće predvidjeti. Tijekom 2021. sredstva proračunske zalihe nisu korištena.

Uz Proračun za 2021. donesene su projekcije za 2022. i 2023. Za 2022., prihodi i primici planirani su u iznosu od 63.595.435,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 61.093.635,00 kn te višak prihoda i primitaka za pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 2.501.800,00 kn. Za 2023., prihodi i primici planirani su u iznosu od 64.945.435,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 62.443.635,00 kn te višak prihoda i primitaka za pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 2.501.800,00 kn.

Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Grada za 2021. razmatran je na sjednici Gradskog vijeća održanoj 21. lipnja 2022., ali nije usvojen. Dostavljen je Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju 4. srpnja 2022. Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 54.000.887,00 kn, što je 3.565.274,00 kn ili 6,2 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu od 49.111.482,00 kn, što je 6.957.408,00 kn ili 12,4 % manje od planiranih. Ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 4.889.405,00 kn. Znatno manje u odnosu na plan ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 1.004.739,00 kn ili 49,2 % jer je plaćanje kupoprodajne cijene za prodano zemljište u poslovnoj zoni na temelju ugovora o kupoprodaji iz prosinca 2021. ugovoreno početkom 2022. Unutar rashoda i izdataka, znatno manje u odnosu na plan ostvarene su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 689.133,00 kn ili 31,7 %, najvećim dijelom zbog sufinanciranja izgradnje Osnovne škole.

Proračun te njegove izmjene i dopune, kao i Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Grada i njegovih proračunskih korisnika. Grad je koncem 2015. uspostavio sustav riznice putem jedinstvenog žiroračuna u koju su uključeni svi proračunski korisnici. Vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika uplaćivani su u proračun u skladu s Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2021.

Uz Proračun i izmjene i dopune Proračuna za 2021., donesen je Plan razvojnih programa te dvije izmjene koje sadrže ciljeve i prioritete razvoja povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom Proračuna. Drugim izmjenama Plana razvojnih programa, planirani su programi, aktivnosti i projekti u iznosu od 16.326.590,00 kn, a vrijednosno značajniji su za izgradnju groblja u iznosu od 3.641.530,00 kn, uređenje plaža u iznosu od 3.253.590,00 kn, program zbrinjavanja otpada u iznosu od 2.770.400,00 kn, uređenje i održavanje sportskih objekata u iznosu od 1.630.000,00 kn te sufinanciranje izgradnje Osnovne škole u iznosu od 1.500.000,00 kn. Prema Izvještaju o provedbi Plana razvojnih programa za 2021., programi, aktivnosti i projekti ostvareni su u ukupnom iznosu od 13.248.317,00 kn ili 81,1 % planiranih. Najveće ostvarenje odnosi se na izgradnju groblja u iznosu od 3.521.659,00 kn te program zbrinjavanja otpada u iznosu od 2.599.546,00 kn.

U prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Grada za razdoblje 2021. – 2025., kojim su utvrđeni ciljevi, prioriteti, mjere za provedbu ciljeva s aktivnostima i pokazateljima rezultata, razvojni projekti Grada, financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata te okvir za praćenje i izvještavanje.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 50.838.148,00 kn, što je 745.233,00 kn ili 1,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	18.349.233,00	22.635.714,00	123,4
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	12.349.824,00	12.457.823,00	100,9
3.	Prihodi od imovine	1.519.030,00	1.649.461,00	108,6
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	10.708.100,00	10.476.907,00	97,8
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	348.912,00	492.067,00	141,0
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	60.974,00	87.995,00	144,3
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.072.135,00	1.038.181,00	96,8
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	7.175.173,00	2.000.000,00	27,9
	Ukupni prihodi i primici	51.583.381,00	50.838.148,00	98,6

Vrijednosno značajni udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 22.635.714,00 kn ili 44,5 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 12.457.823,00 kn ili 24,5 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 10.476.907,00 kn ili 20,6 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na primitke od financijske imovine i zaduživanja koji su ostvareni manje za 5.175.173,00 kn ili 72,1 % te prihode od poreza koji su ostvareni više za 4.286.481,00 kn ili 23,4 %.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, naknade za koncesije, spomeničku rentu, naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, turističku pristojbu, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, vodni doprinos, doprinos za šume, donacije te prihode od prodaje nefinancijske imovine. Ostvareni su u iznosu od 24.386.022,00 kn i čine 48,0 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Iz prethodne godine preneseni su neutrošeni prihodi od komunalnog doprinosa i naknade u iznosu od 1.361.530,00 kn, što ukupno iznosi 25.747.552,00 kn. U 2021. za propisane namjene utrošeni su prihodi u iznosu od 24.783.431,00 kn, a prihodi u iznosu od 964.121,00 kn nisu utrošeni i Odlukom o rasporedu rezultata poslovanja preneseni su u 2022.

Prihodi od poreza u iznosu od 22.635.714,00 kn odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 14.315.442,00 kn, gradske poreze u iznosu od 4.492.461,00 kn (porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina, porez na potrošnju te porez na tvrtku iz prijašnjih godina) i porez na promet nekretnina u iznosu od 3.827.811,00 kn. Porez na dohodak nije uveden. Razrez i naplatu gradskih poreza obavlja Upravni odjel za financije, a naplatu poreza na promet nekretnina Porezna uprava.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 12.457.823,00 kn, a odnose se na pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu od 6.513.999,00 kn (za projekt sanacije odlagališta komunalnog otpada) i pomoći iz drugih proračuna u iznosu od 5.943.824,00 kn.

Pomoći iz drugih proračuna doznačene su za realizaciju različitih programa, a vrijednosno značajnije pomoći su za Poslovnu zonu u iznosu od 2.173.721,00 kn, sanaciju odlagališta komunalnog otpada u iznosu od 1.223.466,00 kn, izgradnju šetnice u iznosu od 820.072,00 kn te izgradnju mrtvačnice u iznosu od 650.000,00 kn. Također, iz državnog proračuna dobivena su sredstva fiskalnog izravnanja uslijed manje ostvarenog poreza na dohodak u iznosu od 493.133,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 1.649.461,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa poslovnih objekata u iznosu od 809.816,00 kn, naknade za koncesije na pomorskom dobru u iznosu od 596.593,00 kn, spomeničke rente u iznosu od 167.800,00 kn i najma stanova u iznosu od 27.902,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 10.476.907,00 kn. Vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu od 5.993.212,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu od 2.818.064,00 kn te turističke pristojbe u iznosu od 1.215.391,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu 492.067,00 kn. Odnose se na uplaćenu naknadu Hrvatskih voda za usluge naplate naknade za uređenje voda u iznosu od 442.067,00 kn i donaciju Turističke zajednice u iznosu od 50.000,00 kn za sufinanciranje brodske linije Barbat – Rab – Barbat.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi u iznosu od 87.995,00 kn odnose se na naplaćene kazne za prekršaje prema Odluci o komunalnom redu.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.038.181,00 kn. Odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu od 727.217,00 kn, grobnih mjesta u iznosu od 139.900,00 kn, stanova prema programu društveno poticane stanogradnje u iznosu od 122.623,00 kn, stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo prodanih na obročnu otplatu u iznosu od 28.441,00 kn te od prodaje uređaja i opreme u iznosu od 20.000,00 kn. Vrijednosno značajnija prodaja zemljišta odnosi se na građevinsko zemljište prodano u poslovnoj zoni (dvije zemljišne čestice površine 14 287 m²) na temelju ugovora o kupoprodaji zaključenog sredinom 2021. u iznosu od 1.808.648,00 kn. Prema navedenom ugovoru u 2021. plaćeno je Gradu u iznosu od 688.217,00 kn, a plaćanje preostalog iznosa ugovoreno je roku od 60 dana od dana zaključivanja ugovora. Koncem 2021. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirana su i iskazana potraživanja za navedeno zemljište u iznosu od 1.120.431,00 kn. Prodaja zemljišta obavljena je na temelju provedenog javnog natječaja i procjene sudskog vještaka građevinske struke za koja je pribavljeno mišljenje županijskog procjeniteljskog povjerenstva.

Primici od zaduživanja u iznosu od 2.000.000,00 kn odnose se na primljeni kratkoročni kredit od poslovne banke na temelju ugovora iz travnja 2021. za tekuću likvidnost. Rok vraćanja ugovoren je u tri jednake mjesečne rate, od kojih posljednja dospijeva do konca svibnja 2022.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 45.826.836,00 kn, što je 6.839.723,00 kn ili 13,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	3.662.447,00	3.952.780,00	107,9
2.	Materijalni rashodi	11.056.818,00	10.798.316,00	97,7
3.	Financijski rashodi	576.789,00	499.741,00	86,6
4.	Subvencije	148.010,00	320.742,00	216,7
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	7.189.827,00	8.317.214,00	115,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.366.081,00	1.655.543,00	121,2
7.	Ostali rashodi	3.031.152,00	3.764.574,00	124,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	18.063.094,00	12.227.273,00	67,7
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	7.572.341,00	4.290.653,00	56,7
	Ukupni rashodi i izdaci	52.666.559,00	45.826.836,00	87,0
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	51.583.381,00	50.838.148,00	98,6
	Višak prihoda i primitaka	0,00	5.011.312,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	1.083.178,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 12.227.273,00 kn ili 26,7 %, materijalne rashode u iznosu od 10.798.316,00 kn ili 23,6 %, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 8.317.214,00 kn ili 18,1 % te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 4.290.653,00 kn ili 9,4 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

U odnosu na prethodnu godinu znatno su veće pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 1.127.387,00 kn ili 15,7 %, najvećim dijelom zbog pomoći dane županijskom proračunu za dogradnju matične zgrade Osnovne škole (898.633,00 kn). Znatno manje ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 5.835.821,00 kn ili 32,3 %, najvećim dijelom zbog manjeg ulaganja u nerazvrstane ceste i druge građevinske objekte te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova za 3.281.688,00 kn ili 43,3 % jer su u 2020. vraćeni kratkoročni krediti primljeni u 2019. i dio iz 2020. te evidentiranog ugovora po faktoringu.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 3.952.780,00 kn, što je 290.333,00 kn ili 7,9 % više u odnosu na prethodnu godinu, zbog povećanja broja zaposlenih. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 2.502.024,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.146.401,00 kn te druge rashode za zaposlene (božićnica, jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, otpremnine, pomoći, dar djetetu do 15 godina starosti i dar u naravi) u iznosu od 304.355,00 kn. Rashodi za plaće i doprinose odnose se na plaće zaposlenih u upravnim gradskim odjelima u iznosu od 3.256.471,00 kn te plaće dužnosnika u iznosu od 391.954,00 kn. Plaće i naknade obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i unutarnjim aktima Grada.

Materijalni rashodi u iznosu od 10.798.316,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 7.228.600,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 1.981.750,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za energiju u iznosu od 1.321.899,00 kn te materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu od 516.131,00 kn), druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 1.505.777,00 kn (vrijednosno značajnije su naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 219.554,00 kn, reprezentacija u iznosu od 208.930,00 kn, troškovi zbrinjavanja azbestnog otpada u iznosu od 177.546,00 kn te troškovi poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada u iznosu od 101.568,00 kn), naknade troškova zaposlenima u iznosu od 78.536,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 3.653,00 kn. Unutar rashoda za usluge vrijednosno značajnije su usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 5.158.502,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture), ostale usluge u iznosu od 511.917,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 410.719,00 kn (vrijednosno značajnije su usluge upravljanja projektom sanacije i zatvaranja odlagališta za komunalni otpad).

Prema Izvješću o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 5.259.029,00 kn ili 89,3 % od planiranih rashoda za navedene namjene. Ostvareni su za održavanje javnih površina u iznosu od 2.653.912,00 kn, nerazvrstanih cesta u iznosu od 1.266.093,00 kn, održavanje i potrošnju javne rasvjete u iznosu od 1.054.709,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 194.215,00 kn te uređenje građevina javne namjene u iznosu od 90.100,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade u iznosu od 5.209.029,00 kn te općih prihoda i primitaka u iznosu od 50.000,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 8.317.214,00 kn. Odnose se na prijenose proračunskim korisnicima Grada (tri proračunska korisnika) u iznosu od 6.829.895,00 kn (za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 6.701.639,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 128.256,00 kn) te pomoći unutar proračuna u iznosu od 1.487.319,00 kn (kapitalne pomoći za sufinanciranje rekonstrukcije i dogradnje Osnovne škole u iznosu od 898.633,00 kn i tekuće pomoći u iznosu od 588.686,00 kn). Tekuće pomoći odnose se na sufinanciranje usluga laboratorija i troškova pripravnosti Zavoda za hitnu medicinu te troškova Turističke ambulante u iznosu od 280.047,00 kn, produženog boravka u Osnovnoj školi u iznosu od 150.702,00 kn, troškova plaće u Glazbenoj školi u iznosu od 99.362,00 kn, nabavu opreme za osnovnu i srednju školu u iznosu od 49.575,00 kn te sufinanciranje troškova stanovanja deficitarnog kadra u Domu za starije osobe u iznosu od 9.000,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 1.655.543,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na stipendije učenicima i studentima u iznosu od 401.600,00 kn, roditeljne naknade i naknade za opremu novorođenčadi u iznosu do 279.000,00 kn, subvencije za uslugu pražnjenja i odvoza otpadnih voda iz sabirnih i septičkih jama u iznosu od 197.670,00 kn te pomoć za boravak djece u jasicama i vrtiću u iznosu od 176.454,00 kn. Naknade su isplaćene na temelju Odluke o socijalnoj skrbi kojom su utvrđeni korisnici, uvjeti i način ostvarivanja, prava te postupak za ostvarivanje prava. Stipendije učenicima i studentima isplaćene su na temelju Odluke o uvjetima i kriterijima za dodjelu učeničkih i studentskih stipendija te odluka o dodjeli učeničkih i studentskih stipendija.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 3.764.574,00 kn i odnose se na tekuće donacije u iznosu od 3.296.043,00 kn te kapitalne pomoći u iznosu od 468.531,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na prenesena sredstva područnoj vatrogasnoj zajednici i dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 1.024.318,00 kn, sredstva prema programima javnih potreba u kulturi i sportu u iznosu od 975.437,00 kn (sportskim udrugama 882.137,00 kn i udrugama u kulturi 93.300,00 kn), sredstva prenesena trgovačkom društvu u suvlasništvu za radijsku i televizijsku djelatnost u iznosu od 360.000,00 kn te sredstva za financiranje raznih programa Gradskom društvu Crvenog križa u iznosu od 391.512,00 kn i sredstva prenesena zdravstvenim organizacijama u iznosu od 175.690,00 kn. Kapitalne pomoći odnose se na sufinanciranje nabave spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i nabave šest poluukopanih spremnika za miješani komunalni otpad.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 12.227.273,00 kn odnose se na rashode za nabavu građevinskih objekata u iznosu od 8.880.968,00 kn, dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 2.635.142,00 kn, rashode za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 354.893,00 kn (izrada projektne dokumentacije za plaže 292.500,00 kn i kupnja zemljišta radi izgradnje groblja 62.393,00 kn), ulaganja u izradu izmjena prostornog plana uređenja i drugu nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 321.249,00 kn te nabavu opreme u iznosu od 35.021,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu građevinskih objekata ostvareni su za izgradnju groblja Kampor u iznosu od 3.521.659,00 kn, sanaciju odlagališta komunalnog otpada Sorinj u iznosu od 2.659.367,00 kn, postavljanje umjetne trave na nogometnom igralištu u iznosu od 1.423.418,00 kn, izgradnju nerazvrstanih cesta u iznosu od 833.060,00 kn i javne rasvjete u iznosu od 299.255,00 kn. Vrijednosno značajna dodatna ulaganja odnose se na uređenje šetnice na pomorskom dobru na području Kamporske drage u iznosu od 1.158.297,00 kn, rekonstrukciju ceste kod Doma za starije u iznosu od 620.551,00 kn te sanaciju nerazvrstanih cesta u iznosu od 453.107,00 kn.

Prema Izvješću o izvršenju Programa gradnje komunalne infrastrukture, Program je ostvaren u iznosu od 9.347.955,00 kn ili 95,4 %. Financiran je iz prihoda od komunalnog doprinosa u iznosu od 3.596.445,00 kn, pomoći iz sredstava Europske unije u iznosu od 2.247.438,00 kn, prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.513.300,00 kn, pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 1.089.207,00 kn, komunalne naknade u iznosu od 553.612,00 kn te općih prihoda i primitaka u iznosu od 347.953,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 4.290.653,00 kn odnose se na povrat kratkoročnog revolving kredita u iznosu od 3.000.000,00 kn (primljen u 2020. za tekuću likvidnost) i otplatu dugoročnog kredita primljenog prijašnjih godina za izgradnju poslovne zone u iznosu od 1.290.653,00 kn.

Višak prihoda i primitaka za 2021. iskazan je u iznosu od 5.011.312,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prijašnjih razdoblja iznosi 16.482.501,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 11.471.189,00 kn. Grad je u kolovozu 2021. donio Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 258.900.441,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	201.762.445,00	203.089.430,00	100,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	9.609.899,00	9.732.292,00	101,3
1.2.	Građevinski objekti	181.824.841,00	177.912.695,00	97,8
1.3.	Postrojenja i oprema	563.010,00	1.785.256,00	317,1
1.4.	Prijevozna sredstva	36.747,00	25.738,00	70,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	438.069,00	3.940.538,00	899,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	9.289.879,00	9.692.911,00	104,3
2.	Financijska imovina	56.335.355,00	55.811.011,00	99,1
2.1.	Novčana sredstva	442.233,00	374.953,00	84,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	560.960,00	1.615.220,00	287,9
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	777.937,00	777.937,00	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	49.754.754,00	49.754.754,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.464.427,00	3.237.031,00	72,5
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	98.708,00	51.116,00	51,8
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	236.336,00	0,00	-
	Ukupno imovina	258.097.800,00	258.900.441,00	100,3
3.	Obveze	31.986.516,00	24.680.622,00	77,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	10.618.251,00	9.166.925,00	86,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	6.371.229,00	2.774.068,00	43,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	14.997.036,00	12.739.596,00	84,9
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	0,00	33,00	-
4.	Vlastiti izvori	226.111.284,00	234.219.819,00	103,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	258.097.800,00	258.900.441,00	100,3
	Izvanbilančni zapisi	545.952.000,00	56.475.204,00	10,3

Koncem 2021. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 203.089.430,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine veća je za 1.326.985,00 kn ili 0,7 %. Znatno je povećana vrijednost nefinancijske imovine u pripremi (izgradnja groblja) za 3.502.469,00 kn te postrojenja i opreme za 1.222.246,00 kn (vrijednosno značajnija je nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada). Smanjena je vrijednost građevinskih objekata i prijevoznih sredstava za 3.923.155,00 kn zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Radi osiguranja ekonomski svrhovitog, učinkovitog i transparentnog upravljanja i raspolaganja nekretninama u svibnju 2020. donesena je Strategija upravljanja imovinom u vlasništvu Grada za razdoblje do 2025. te Plan upravljanja imovinom za 2021.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 177.912.695,00 kn, a odnose se na poslovne objekte u vrijednosti od 83.747.015,00 kn (uredski prostori, Poslovna zona, Dječji vrtić, područne škole i sportska dvorana), ostale građevinske objekte u vrijednosti od 69.298.777,00 kn (vodovod, oborinska odvodnja, javna rasvjeta, groblja, luke, energetski i komunikacijski vodovi, sportski tereni, spomenici), ceste i ostale prometne objekte u vrijednosti od 18.310.361,00 kn te stambene objekte u vrijednosti od 6.556.542,00 kn. U 2021. vrijednosno značajnija ulaganja u građevinske objekte odnose se na izgradnju groblja u iznosu od 3.118.645,00 kn, sanaciju odlagališta u iznosu od 2.487.808,00 kn, izgradnju nogometnog igrališta u iznosu od 1.423.418,00 kn te izgradnju cesta u iznosu od 833.060,00 kn.

Koncem 2021. financijska imovina iznosi 55.811.011,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manja je za 524.344,00 kn ili 0,9 %, najvećim dijelom zbog smanjenja potraživanja za prihode poslovanja za 1.227.396,00 kn ili 27,5 % i od prodaje nefinancijske imovine za 47.592,00 kn ili 48,2 % te novčanih sredstava za 67.280,00 kn ili 15,2 %. Povećani su depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo za 1.054.260,00 kn ili 187,9 % jer su na navedenoj skupini računa evidentirana potraživanja za prodano građevinsko zemljište u poslovnoj zoni.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 49.754.754,00 kn odnose se na udjele u dva trgovačka društva za vodne usluge u ukupnom iznosu od 39.048.800,00 kn, trgovačkom društvu za trgovinu i usluge u iznosu od 6.462.300,00 kn, dionice u trgovačkom društvu za linijski pomorski prijevoz u iznosu od 4.191.654,00 kn te udjel u trgovačkom društvu za radijsku i televizijsku djelatnost u iznosu od 52.000,00 kn.

Koncem 2021. ukupna potraživanja, nakon ispravka vrijednosti, iskazana su u iznosu od 5.681.304,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja koncem 2021. iznosi 12.256.536,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 3.288.147,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 1.615.220,00 kn (vrijednosno značajnija su potraživanja prema trgovačkom društvu za prodano zemljište u poslovnoj zoni u iznosu od 1.120.432,00 kn te trgovačkom društvu za zemljište prodano u 2014., za koja je Grad pokrenuo reviziju jer je izgubio sudski postupak u iznosu od 383.656,00 kn) te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 777.937,00 kn.

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2021. iznose 17.937.840,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.544.682,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 1.615.220,00 kn te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 777.938,00 kn. Dospjela su potraživanja u iznosu od 16.167.405,00 kn, a nedospjela u iznosu od 1.770.435,00 kn.

Koncem 2021. obveze su iskazane u iznosu od 24.680.622,00 kn. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 12.739.596,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 9.166.925,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 2.774.068,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja u iznosu od 33,00 kn. Dospjele obveze koncem 2021. iznose 7.259.866,00 kn, a vrijednosno značajnije su obveze prema komunalnom trgovačkom društvu u iznosu od 3.802.394,00 kn. Do konca svibnja 2022. od ukupnih dospjelih obveza podmirene su obveze u iznosu od 5.286.270,00 kn.

Obveze za kredite i zajmove odnose se na dugoročni kredit za financiranje ulaganja u izgradnju radne zone u iznosu od 9.806.919,00 kn, kratkoročni kredit za tekuću likvidnost (primljen u 2021.) u iznosu od 2.000.000,00 kn te beskametni zajam iz državnog proračuna po osnovi odgode plaćanja poreza na dohodak i po osnovi povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2019. u iznosu od 932.677,00 kn. Grad se u 2017., na temelju odluke Gradskog vijeća i suglasnosti Vlade Republike Hrvatske, zadužio kod poslovne banke za financiranje izgradnje radne zone u iznosu od 13.000.000,00 kn uz kamatnu stopu od 2,5 % s rokom otplate do rujna 2029. Do konca 2021. otplaćena je glavnica u iznosu od 2.977.280,00 kn i kamata u iznosu od 806.950,00 kn. Beskametni zajam iz državnog proračuna po osnovi odgode plaćanja poreza na dohodak i po osnovi povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2019. u iznosu od 932.677,00 kn odobren je na temelju Naputka o načinu isplate beskametnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 46/20, 5/21 i 73/21). Otplate zajma započela je u 2022.

Grad je u lipnju 2019., na temelju Odluke Gradskog vijeća, komunalnom društvu u vlasništvu dao suglasnost za dugoročno zaduživanje za tekuću likvidnost u iznosu od 1.100.000,00 kn uz rok otplate od tri godine.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 56.475.204,00 kn odnose se na dane zadužnice u iznosu od 29.998.277,00 kn, upise založnog prava na nekretninama (vezano za naplatu komunalnog doprinosa) u iznosu od 20.406.743,00 kn, primljene mjenice u iznosu od 3.435.431,00 kn, primljene zadužnice u iznosu od 1.555.000,00 kn te garanciju za uredno ispunjenje ugovora za izgradnju radne zone u iznosu od 1.079.753,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 14. ožujka 2022. do 23. veljače 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
7. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
8. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 23., 26., 30., 49., 68., 69. i 100. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
9. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
10. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)

11. Zakon o vatrogastvu, članak 110. – 111. (Narodne novine 125/19)
12. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
13. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, članak 27. (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02)
14. Zakon o najmu stanova (Narodne novine 91/96, 48/98 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 66/98 – ispravak Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/06, 68/18 i 105/20 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske)
15. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
16. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
17. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
19. Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14)
20. Odluka o provedbi postupka jednostavne nabave (lipanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Grada i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, prihode i potraživanja, rashode, obveze, zaduživanje i rezultat poslovanja te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Grad nije poduzimao dostatne aktivnosti za smanjenje rizika radi osiguranja zakonitosti i pravilnosti te ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u upravljanju proračunskim sredstvima. Pojedine poslovne procese nije uredio unutarnjim aktima, i to, između ostalog, nabavu i utrošak materijala te izvođenje radova po mjesnim odborima u cilju evidentiranja materijala i radova u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojne dokumentacije. Također, nije uredio postupke upravljanja i raspolaganja nekretninama, ovlasti osoba zaduženih za pojedine aktivnosti i rokove za izvršenje aktivnosti kako bi se unaprijedio način obavljanja poslova upravljanja i raspolaganja nekretninama. Isto tako, nije određen način prikupljanja potreba za nabavu roba, radova i usluga, nisu utvrđene obveze i odgovornosti sudionika u procesu planiranja nabave, tijekom kolanja i čuvanja dokumentacije te praćenje realizacije ugovora o nabavi. Nadalje, nisu utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava udrugama. Procedura praćenja naplate prihoda (iz lipnja 2016.) nije usklađena s Odlukom o ustrojstvu gradske uprave Grada Raba (iz kolovoza 2021.), u dijelu nadležnosti gradskih odjela vezanih za naplatu i nazive radnih mjesta. Također, spomenutom procedurom nije utvrđeno razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate (ako dužnik nakon opomene ne plati dug kada je Grad u obvezi pokrenuti prisilnu naplatu), kako bi se prema dužnicima po istim osnovama postupilo jednako, odnosno da se na ista ili slična potraživanja primjenjuju iste mjere naplate. Isto tako, nisu utvrđeni slučajevi u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama te postupanje s nenaplativim potraživanjima.

U srpnju 2015. donesena je Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, mobilnih telefona i sredstava za službena putovanja, kojom je, između ostalog, utvrđeno korištenje mobilnih telefona.

Prema spomenutoj Odluci, gradonačelnik je u obvezi posebnom odlukom utvrditi iznos do kojeg će se korisnicima mobilnih telefona priznati troškovi. Navedena odluka nije donesena. Donošenje i primjena pravila i procedura utjecala bi na uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Grad nije provodio kontrole namjenskog trošenja sredstava kod korisnika kojima su dodijeljena proračunska sredstva.

Grad je za 2021. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (1b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima prethodne godine. Prema navedenoj Izjavi, koja je sastavljena na temelju Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, uočene su nepravilnosti koje se odnose na izvršavanje proračuna (za sve investicijske projekte nisu provedeni postupci vrednovanja i ocjene opravdanosti i Grad tijekom 2021. nije obavljao provjere na licu mjesta kod korisnika kojima su dodijeljena proračunska sredstva) te upravljanje imovinom (državna imovine kojom se raspolaže/upravlja neovisno o pravnoj osnovi nije evidentirana u poslovnim knjigama te nije donesena procedura o upravljanju i raspolaganju nekretninama). Kod ostalih područja u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti, iako su revizijom utvrđene nepravilnosti u područjima planiranja proračuna (u dijelu da obrazloženje posebnog dijela proračuna odnosno financijskog plana ne sadrži ciljeve i pokazatelje uspješnosti, da uz Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina nije donesen akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, odgovorne osobe za provedbu mjera te očekivani financijski i ekonomski učinak), izvršavanja proračuna (u dijelu da nisu poduzimane potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka, da isplata sredstava nije obavljena na temelju vjerodostojne dokumentacije, da korisnici kojima su dodijeljena proračunska sredstva nisu dostavili izvješća o utrošku te da nisu zaključeni ugovori o dodijeljenim sredstvima neprofitnim organizacijama), javne nabave (u dijelu da plan nabave nije redovito ažuriran), računovodstva (u dijelu da računi ne sadrže detaljnu specifikaciju roba, usluga i radova, da izvještaj o obavljenom popisu ne sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku odnosno dužniku te da analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije usklađena s glavnom knjigom) te izvještavanja (u dijelu da obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna ne sadrži sve propisane elemente).

Odlukom iz kolovoza 2013. imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti koja je prema odredbama članka 8. i 15. Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20) bila u obvezi sastaviti godišnje izvješće o nepravilnostima za 2021. i do 28. veljače tekuće godine dostaviti ga Ministarstvu financija, što nije učinjeno. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Grada, u 2021. nije bilo zaprimljenih nepravilnosti u upravljanju sredstvima proračuna i proračunskih korisnika. Odredbama članka 15. navedenog Pravilnika ako u prethodnoj godini nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima, umjesto godišnjeg izvješća o nepravilnostima odgovorna osoba dostavlja osobi za nepravilnosti u nadležnoj instituciji, dopis kojim izjavljuje da u izvještajnom razdoblju nisu prijavljene nepravilnosti.

Utvrđene nepravilnosti i propusti u poslovanju Grada ukazuju da je više pozornosti potrebno posvetiti uspostavljanju i praćenju sustava unutarnjih kontrola. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštovanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih informacija i informacija rukovoditelja te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava unutarnjih kontrola na način da se donesu procedure, pisana pravila za područja u kojima su uočene nepravilnosti i propusti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Također, nalaže sastaviti godišnje izvješće o nepravilnostima ili dopis u kojem se navodi da nisu prijavljene nepravilnosti te ih dostaviti odgovornoj osobi u nadležnoj instituciji u skladu s odredbama Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru. Isto tako, nalaže uskladiti Proceduru naplate prihoda s novom Odlukom o ustrojstvu gradske uprave Grada Raba. Nadalje, preporučuje Procedurom naplate prihoda utvrditi razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, slučajevi u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama te postupanje s nenaplativim potraživanjima kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri osigurala naplata svih potraživanja.

- 1.2. *Grad prihvaća naloge i preporuku u vezi sa sustavom unutarnjih kontrola i navodi da je uspostavljanje adekvatnog sustava unutarnjih kontrola s internim odlukama i aktima cilj Grada te je ono ustrojeno na velikom području aktivnosti i djelovanja. Također, navodi da će nastaviti poduzimati aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava unutarnjih kontrola na način da donese procedure, pisana pravila za područja u kojima su uočene nepravilnosti i propusti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Nadalje, navodi da će sastaviti dopis u kojem će navesti da nisu prijavljene nepravilnosti te će ga dostaviti odgovornoj osobi u nadležnoj instituciji u skladu sa zakonskim odredbama. Isto tako, navodi da će uskladiti Proceduru naplate prihoda s novom Odlukom o ustrojstvu gradske uprave.*

2. Planiranje i izvršenje proračuna

- 2.1. Za 2021. donesen je Proračun i dvije izmjene i dopune Proračuna te projekcije proračuna za sljedeće dvije godine. Drugim Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2021., prihodi i primici planirani su u iznosu od 57.566.161,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 56.068.890,00 kn te je planirano pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.497.271,00 kn.

Kod planiranja Proračuna za 2021. Grad je rashode i izdatke planirao kroz aktivnosti i projekte koji su povezani u programe. Program sadrži opis i cilj programa, ali ne sadrži pokazatelje uspješnosti. Prema odredbi članka 10. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, program sadrži, između ostalog, pokazatelje uspješnosti. Da bi pokazatelji uspješnosti omogućili praćenje ostvarenja postavljenog cilja, potrebno je definirati početnu vrijednost za taj pokazatelj i ciljane vrijednosti za godine za koje je utvrđeno postizanje cilja. Glavna karakteristika pokazatelja uspješnosti je mjerljivost, stoga ih je potrebno brojčano iskazati ili jasno izraziti, što omogućava praćenje i izvještavanje o napretku i ostvarenju zadanih programa. Prema Uputi za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. – 2022., koju je donijelo Ministarstvo financija, svaki program planiran u proračunu treba sadržavati odgovor na pitanje što se njime želi postići, na koji način će biti realiziran te tko je korisnik ili primatelj usluge. Na navedeni način povećava se odgovornost za zakonito, namjensko i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Odredbom članaka 28. i 31. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., između ostalog, propisano je da se obrazloženje posebnog dijela proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s cijevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja, a financijski planovi proračunskih korisnika odnose i na financijske planove upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2021. ne sadrži izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna na način da su iskazani ciljevi koji su ostvareni provedbom programa i pokazatelji uspješnosti realizacije tih ciljeva. Odredbama članaka 4. i 12. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna, propisano je da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže, između ostalog, obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka s obrazloženjem izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva. Također, odredbom članka 79. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., između ostalog, propisano je da se obrazloženje posebnog dijela izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sadrži obrazloženje izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Državni ured za reviziju nalaže pri izradi i donošenju proračuna, u okviru programa, utvrditi pokazatelje uspješnosti u skladu s odredbama Zakona o proračunu u cilju praćenja i izvještavanja o napretku i ostvarenju zadanih programa. Također, nalaže sastaviti godišnji izvještaj o izvršenju proračuna s obrazloženjem programa proračuna koji, između ostalog, sadrži ciljeve koji su ostvareni provedbom programa te pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna.

2.2. *U vezi s planiranjem i izvršenjem proračuna, Grad navodi da će pri izradi i donošenju proračuna, u okviru programa, utvrditi pokazatelje uspješnosti u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, navodi da će pri izradi godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, u posebnom dijelu proračuna obrazložiti programe i navesti ciljeve koji su ostvareni provedbom programa te pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna.*

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Grad je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja, evidentiranje i upravljanje imovinom te popis imovine i obveza.

– Poslovne knjige

Koncem 2021. u poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana nefinancijska imovina u vrijednosti od 203.089.430,00 kn, a vrijednosno značajnija imovina odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 177.912.695,00 kn i zemljište u vrijednosti od 9.732.292,00 kn.

Grad vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine. Navedena evidencija, za dio imovine koja se odnosi na zemljište, nerazvrstane ceste, javne površine i javnu rasvjetu ne pruža podatke o imovini po vrsti (nazivu), količini i vrijednosti, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji zemljište se najvećim dijelom vodi po lokaciji ili nazivu prodavatelja zemljišta, a nerazvrstane ceste i javne površine po godini ulaganja i vrsti obavljenih radova i usluga (bez navođenja pojedinačnih zemljišnoknjižnih čestica s površinama i pojedinačnim vrijednostima te drugim podacima). Također, javna rasvjeta vodi se po područjima odnosno mjesnim odborima (svako područje koje obuhvaća više rasvjetnih tijela ima jedan inventarski broj). Isto tako, pojedinoj istoj imovini dodijeljeno je više inventurnih brojeva tako da je za svaku fazu rekonstrukcije dodijeljen drugi inventurni broj (upravna zgrada i zgrada bivšeg dječjeg vrtića, svaka se nalazi na četiri inventurna broja) te se podaci o istoj imovini nalaze na više mjesta i teško ih je povezati. Zbog navedenog, analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine za zemljište, nerazvrstane ceste, javne površine i javnu rasvjetu ne osigurava podatke po vrsti, količini i vrijednosti te druge potrebne podatke na način propisan Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema odredbama članaka 3. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, a proračun i proračunski korisnici obavezno vode, između ostalog, analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti te drugim potrebnim podacima.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti i vrijednosti u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Grad u vlasništvu ima dva osobna automobila i skuter (za potrebe prometnog redara) za koje su ostvareni rashodi za gorivo u iznosu od 27.189,00 kn. U srpnju 2015. donesena je Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, mobilnih telefona i sredstava za službena putovanja. Prema spomenutoj Odluci, pravo na korištenje službenog automobila ima gradonačelnik, a prema potrebi i drugi zaposlenici Grada. Gradonačelnik ima pravo na korištenje službenog automobila 24 sata dnevno, a navedeno korištenje smatra se korištenjem u službene svrhe. Također, odredbom članka 3. spomenute Odluke, propisano je da su za vrijeme korištenja službenog automobila korisnici dužni voditi evidenciju o korištenju na utvrđenom obrascu putnog naloga ili putnog radnog lista kojim je zadužen svaki službeni automobil. Isto tako, propisano je da se vođenje evidencije o korištenju službenog vozila ne odnosi na gradonačelnika. Prilikom korištenja službenih vozila nisu vođeni putni radni listovi te evidencija o korištenju službenih vozila nije ustrojena.

Prema odredbi članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pored analitičkih knjigovodstava, proračun i proračunski korisnici vode, između ostalog, evidenciju korištenja službenih vozila.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju o korištenju službenih vozila u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U glavnoj knjizi, u okviru financijske imovine (na računima podskupine Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora), evidentirani su i iskazani udjeli u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u vrijednosti od 45.563.100,00 kn i dionice trgovačkog društva za linijski pomorski prijevoz u vrijednosti od 4.191.654,00 kn, što ukupno iznosi 49.754.754,00 kn. Vrijednost dionica u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za linijski pomorski prijevoz nije usklađena s podacima u sudskom registru i podacima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva. Prema podacima iz sudskog registra, temeljni kapital spomenutog društva iznosi 14.937.600,00 kn i podijeljen je na 46 680 dionica nominalne vrijednosti odnosno 320,00 kn po dionici. Prema podacima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva na 31. prosinca 2021. u vlasništvu Grada je 9 700 dionica u vrijednosti od 3.104.000,00 kn. Iz navedenog proizlazi da je u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima evidentirana i iskazana vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora i vlastitih izvora više za 1.087.654,00 kn.

Nadalje, u glavnoj knjizi nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja za porez na promet nekretnina, koja prema podacima Porezne uprave, koncem 2021., iznose 2.915.292,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.958.789,00 kn. Također, nisu evidentirana ni iskazana potraživanja od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama za izgradnju stambenih građevina prema programu društveno poticane stanogradnje u iznosu od 620.779,00 kn (82.581,00 EUR prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na 31. prosinca 2021.). Nadalje, nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za naknadu za koncesiju za obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova u iznosu od 100.707,00 kn, a potraživanja od prodaje stanova sa stanarskim pravom evidentirana su i iskazana u iznosu od 50.116,00 kn, umjesto u iznosu od 106.231,00 kn, što je 56.115,00 kn manje jer nisu evidentirana ni iskazana nedospjela potraživanja.

Također, Grad nije u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima evidentirao i iskazao preuzete obveze za rekonstrukciju i dogradnju Osnovne škole (na temelju odluke Gradskog vijeća iz kolovoza 2021. i Sporazuma o sufinanciranju zaključenog u rujnu 2021. s Primorsko-goranskom županijom). Grad je preuzeo obveze u iznosu od 6.361.000,00 kn s rokom otplate od 2021. do 2023. Županiji je u 2021. doznačeno 898.633,00 kn te nedospjela obveza koncem 2021. iznosi 5.462.367,00 kn. Prema odredbi članka 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, obveze su neizmirena dugovanja proračuna odnosno proračunskih korisnika proizašle iz prošlih događaja, za čiju se namiru očekuje odljev resursa.

Prema odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati podatke o vrijednosti dionica trgovačkog društva prema podacima iz sudskog registra. Nadalje, nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja za porez na promet nekretnina, potraživanja za izgradnju stambenih građevina prema programu društveno poticane stanogradnje, potraživanja za naknadu za koncesiju za obavljanje dimnjačarskih poslova, nedospjela potraživanja od prodaje stanova sa stanarskim pravom te obvezu preuzetu za sufinanciranje rekonstrukcije i dogradnje Osnovne škole, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Poslovne promjene u vezi s pružanjem energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti nisu u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirane i iskazane u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine 11/15). Grad je u kolovozu 2020., sa zajednicom ponuditelja kao pružateljem energetske usluge, zaključio ugovor, a u veljači 2021. dodatak ugovoru o pružanju energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti. Ugovor obuhvaća nabavu i zamjenu postojećih svjetiljki u javnoj rasvjeti u svrhu smanjenja potrošnje električne energije. Ugovorena cijena odnosno naknada za pružanje energetske usluge iznosi 7.008.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (8.760.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). Grad se obvezao plaćati naknadu za pruženu energetska uslugu na temelju mjesečnih računa u iznosu od 73.000,00 kn, i to kroz 120 mjeseci (deset godina). Oprema je ugrađena i u lipnju 2021. sastavljen je zapisnik o primopredaji radova. Naknada za energetska uštedu električne energije u javnoj rasvjeti za 2021. u ukupnom iznosu od 438.000,00 kn (šest obroka po 73.000,00 kn) evidentirana je u okviru skupine računa Rashoda za materijal i energiju (osnovni račun Električna energija), umjesto u okviru skupine računa Rashoda za usluge (osnovni račun Naknada za energetska uslugu). Nadalje, vrijednost ulaganja pružatelja energetske usluge u iznosu od 8.760.000,00 kn nisu evidentirana u okviru izvanbilančnih zapisa.

Prema odredbi članka 7. Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru, energetska usluga evidentira se u proračunskom računovodstvu na osnovnom računu Naknada za energetska uslugu, a vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge vodi se u izvanbilančnoj evidenciji naručitelja kao tuđa imovina na korištenju. Po isteku ugovorenog razdoblja plaćanja usluge naručitelj provodi procjenu vrijednosti imovine na kojoj se ulagalo kako bi se ona revalorizirala za eventualnu rezidualnu vrijednost ulaganja. Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, skupina računa Izvanbilančni zapisi, sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Stoga je Grad bio u obvezi obveze za preostalu vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge u iznosu od 8.322.000,00 kn evidentirati i iskazati u Izvanbilančnoj evidenciji na osnovnom računu Ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati naknadu za energetska uštedu električne energije u javnoj rasvjeti na propisanim računima Računskog plana te evidentirati i iskazati obveze za preostalu vrijednost ulaganja za energetska uslugu u okviru izvanbilančnih zapisa, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru.

– Evidentiranje i upravljanje imovinom

Koncem 2021. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 203.089.430,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 177.912.695,00 kn i zemljište u vrijednosti od 9.732.292,00 kn. Građevinski objekti odnose se na poslovne objekte u vrijednosti od 83.747.015,00 kn, druge građevinske objekte u vrijednosti od 69.298.777,00 kn (vodovod, oborinska odvodnja, javna rasvjeta, groblja, luke, energetska i komunikacijska vodovi, sportski tereni, spomenici), ceste i ostale prometne objekte u vrijednosti od 18.310.361,00 kn te stambene objekte u iznosu od 6.556.542,00 kn.

Poslovne knjige ne osiguravaju potpune ni točne podatke o nefinancijskoj imovini. Tako je u okviru stambenih objekata evidentirana vrijednost stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 2.895.876,00 kn, koji su prodani prijašnjih godina na obročnu otplatu te vrijednost ulaganja u komunalnu infrastrukturu u iznosu od 1.115.392,00 kn vezano za stanove koje je prodala Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama prema programu društveno poticane stanogradnje. S obzirom na to da su stanovi prodani, njihove vrijednosti nisu trebale biti evidentirane u poslovnim knjigama. Također, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, u okviru računa građevinskih objekata, evidentirane su i iskazane građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju sadašnje vrijednosti od 12.252.022,00 kn. Navedene građevine, odlukom Gradskog vijeća iz rujna 2018., prenesene su, bez naknade, u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga i evidentirane su u poslovnim knjigama javnog isporučitelja vodnih usluga. Iako je Grad prenio građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga, nije ih isknižio iz poslovnih knjiga. Nadalje, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirana je zgrada Doma zdravlja (zemljište k. č. 226/2 površine 2 700 m²) sadašnje vrijednosti od 5.274.686,00 kn koja nije u vlasništvu Grada, nego Primorsko-goranske županije (na temelju ugovora iz prijašnjih godina obavljena je zamjena navedene zgrade za zgradu sadašnjeg Doma za starije).

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti. Nadalje, odredbama članka 18. navedenog Pravilnika propisano je da se dugotrajna imovina zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Državni ured za reviziju nalaže stanove, građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju te zgradu Doma zdravlja isknižiti iz poslovnih knjiga kako bi vrijednost imovine u financijskim izvještajima Grada bila realno iskazana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirana ni iskazana četiri poslovna prostora u vlasništvu Grada koja su dana u zakup za obavljanje trgovačke i ugostiteljske djelatnosti te prostor tržnice (otvoreni i zatvoreni dio) koja je dana u zakup komunalnom društvu u vlasništvu Grada. Također, Grad ima u vlasništvu 84 346 m² zemljišta u poslovnoj zoni (13 platoa) koje nije evidentirano u poslovnim knjigama ni iskazano u financijskim izvještajima. U 2021. Grad je od navedenog zemljišta prodao dvije zemljišne čestice ukupne površine 14 287 m² čija kupoprodajna vrijednosti iznosi 1.808.648,00 kn. Također, u 2021. prodao je druge zemljišne čestice površine 327 m² koje nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama.

Zgrada u kojoj je sjedište proračunskog korisnika Pučkog otvorenog učilišta (dalje u tekstu: proračunski korisnik) te objekti ljetnog i zimskog kina ukupne površine 1 629 m² s pripadajućim zemljištem, prema izvadcima iz zemljišnih knjiga, u vlasništvu su Grada. Navedena imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima Grada. Odnosi s proračunskim korisnikom o korištenju navedene imovine nisu bili uređeni do ožujka 2022., kada su zaključena tri ugovora, prema kojima su spomenuti prostori dani na korištenje na rok od pet godina uz obvezu tekućeg održavanja prostora i plaćanja režijskih troškova. Spomenutim zaključenim ugovorima, Grad nije s proračunskim korisnikom uređio način evidentiranja vrijednosti navedene imovine u poslovnim knjigama. Odredbom članka 17., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da imovina jesu resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnik kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

Za imovinu koja nije evidentirana u poslovnim knjigama Grada nije utvrđena vrijednost. Prema odredbi članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Ministarstvo financija je u 2018. donijelo Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Obveznici primjene navedene Upute su i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uputom su propisani načini procjene imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama, a to su interna procjena, procjena ovlaštenog procjenitelja te procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano niti moguće procjenjivati.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja vrijednosti zemljišta i svih građevinskih objekata koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama te evidentiranja i iskazivanja vrijednosti u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, a sve u cilju realnog iskazivanja imovine. Nadalje, nalaže s Pučkim otvorenim učilištem urediti način evidentiranja vrijednosti imovine koju Učilište na temelju ugovora koristi za obavljanje djelatnosti bez naknade te u skladu s utvrđenim evidentirati vrijednost imovine u poslovnim knjigama u svrhu realnog iskazivanja vrijednosti imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021., ali nije cjelovit. Sastavljeno je Izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza (dalje u tekstu: Izvješće) koje je gradonačelnik prihvatio u veljači 2022.

Revizijom je utvrđeno da se pojedina popisana imovina i obveze razlikuju od podataka u poslovnim knjigama. U Izvješću je utvrđeno da stanje novčanih sredstava u blagajni iznosi 225,00 kn, dok u poslovnim knjigama nisu evidentirana novčana sredstva u blagajni. Nadalje, stanje potraživanja od zaposlenih i ostalih potraživanja popisano je u iznosu od 2.563.996,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirano je u iznosu od 1.615.220,00 kn, razlika iznosi 948.776,00 kn. Također, obveze su popisane u iznosu od 26.172.570,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirane su u iznosu od 24.680.622,00 kn, razlika iznosi 1.491.948,00 kn. Isto tako, izvanbilančni zapisi popisani su u iznosu od 55.395.451,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 56.475.204,00 kn, razlika iznosi 1.079.753,00 kn. U Izvješću o obavljenom popisu nisu navedene ni obrazložene razlike. Za imovinu u pripremi (ulaganja u groblje i urbanistički planovi) knjigovodstvene vrijednosti od 3.940.538,00 kn nije obrazložen stupanj dovršenosti imovine. Imovina za koju je revizijom utvrđeno da nije evidentirana u poslovnim knjigama Grada nije popisana. Potraživanja su popisana po vrsti prihoda prema skupinama iz Računskog plana, dok su obveze popisane u ukupnom iznosu. Popis potraživanja od kupaca, obveza prema dobavljačima i obveza za kredite s pojedinačnim iznosima i prema subjektima nije sastavljen. Isto tako, nije analizirana starosna struktura potraživanja iz koje bi bilo vidljivo postoje li kašnjenja u naplati te je li pokrenut postupak za naplatu dospjelih potraživanja. Ovjera odnosno potvrda otvorenih stavaka potraživanja i obveza koncem godine koja podrazumijeva međusobno usklađivanje podataka s korisnicima nije provedena.

Zbog nepotpuno obavljenog popisa imovine i obveza nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem te svrha godišnjeg popisa imovine i obveza nije u potpunosti postignuta. Popis imovine i obveza je postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obveza i vlastitih izvora prema kojem se postojeća knjigovodstvena stanja svode na popisom utvrđena stvarna stanja, kako bi godišnji financijski izvještaji bili realni i objektivni. Odredbom članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Podaci o popisu unose se u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost svojim potpisom potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, Ministarstvo financija je u prosincu 2020. donijelo Uputu o obavljanju redovnog popisa imovine i obveza za 2020. godinu za proračune i proračunske korisnike koja se odnosi na provođenje popisa u uvjetima epidemije COVID.

Uputom je, između ostalog, određeno da u posebne popisne liste treba, između ostalog, popisati investicije u tijeku, provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti i predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja, a dugotrajnu nematerijalnu imovinu za koju se popisom utvrdi neopravdanost zadržavanja u poslovnim knjigama te od koje se u budućnosti ne očekuje ekonomska korist predložiti za rashodovanje odnosno otpis. Nadalje, Uputom je određeno provođenje međusobnog usklađenja obveza i potraživanja s kupcima i dobavljačima, a usklađivanje se provodi pribavljanjem izvoda otvorenih stavki.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza, a na temelju obavljenog popisa uskladiti knjigovodstveno stanje imovine i obveza sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže popis potraživanja i obveza obaviti pojedinačno i analitički prema subjektima (svakom kupcu i dobavljaču), iznosima i rokovima dospijeca, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija.

- 3.2. *Grad prihvaća nalog u vezi s poslovnim knjigama i navodi da vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine, a velik dio te evidencije u dijelu zemljišta, nerazvrstanih cesta i građevinskih objekata datira iz starih poslovnih knjiga prije informatizacije te ne postoji adekvatna dokumentacija o utvrđivanju vrijednosti i ostalim relevantnim podacima. Nadalje, navodi da je problem prepoznat i ima veliku važnost te će se u narednom razdoblju pristupiti njegovom rješavanju kako bi se osigurala analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti i vrijednosti. Također, navodi da će ustrojiti i voditi evidenciju o korištenju službenih vozila u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

U vezi s evidentiranjem poslovnih događaja Grad je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju te navodi da su u glavnoj knjizi koncem 2022. usklađeni podaci o vrijednosti dionica trgovačkog društva s podacima iz sudskog registra. Također, navodi da su potraživanja za porez na promet nekretnina, potraživanja od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama za izgradnju stambenih građevina prema programu društveno poticane stanogradnje, potraživanja za naknadu za koncesiju za obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova te potraživanja od prodaje stanova sa stanarskim pravom evidentirana u glavnoj knjizi tijekom 2022. Nadalje, navodi da će radovi na sufinanciranju rekonstrukcije i dogradnje Osnovne škole završiti tijekom 2023. te će Grad evidentirati preuzetu obvezu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U vezi s pružanjem energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti navodi da će naknadu za energetske uštede električne energije u javnoj rasvjeti evidentirati u okviru skupine računa Rashoda za usluge te će obveze za preostalu vrijednost ulaganja za energetske usluge evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru.

U vezi s evidentiranjem i upravljanjem imovinom Grad je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju i navodi da su građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju na temelju odluke Gradskog vijeća isknjižene iz poslovnih knjiga tijekom 2022.

Nadalje, navodi da će se stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo te vrijednost ulaganja u njihovu komunalnu infrastrukturu, kao i zgrada Doma zdravlja koja nije u vlasništvu Grada, nego Primorsko-goranske županije, isknjižiti iz poslovnih knjiga kako bi vrijednost imovine u financijskim izvještajima Grada bila realno iskazana, u sastavu projekta usklade registra imovine i stanja u poslovnim knjigama. Također, navodi da je usklađenje Registra imovine i evidencije u poslovnim knjigama prepoznato kao bitan cilj Grada Raba te će Grad poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja vrijednosti zemljišta i svih građevinskih objekata koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama te evidentiranja i iskazivanja njihove vrijednosti u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Isto tako, navodi da će s Pučkim otvorenim učilištem urediti način evidentiranja vrijednosti imovine koju Učilište, na temelju ugovora, koristi za obavljanje djelatnosti bez naknade te će u skladu s utvrđenim evidentirati vrijednost imovine u poslovnim knjigama u svrhu realnog iskazivanja vrijednosti imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s popisom imovine i obveza, Grad obrazlaže da je do odstupanja u popisanoj imovini i obvezama u odnosu na stanje u poslovnim knjigama došlo jer se Izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza temeljilo na Analitičkoj bruto bilanci bez izbijanja pojedinih stavki proračunskih korisnika. Sukladno nalogu Državnog ureda za reviziju, Grad navodi da će obaviti cjeloviti popis imovine i obveza, a na temelju obavljenog popisa uskladiti knjigovodstveno stanje imovine i obveza sa stanjem utvrđenim popisom. Također, navodi da će popis potraživanja i obveza obaviti pojedinačno i analitički prema subjektima (svakom kupcu i dobavljaču), iznosima i rokovima dospjeća.

4. Prihodi i potraživanja

4.1. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 50.838.148,00 kn, a vrijednosno značajni su prihodi od poreza u iznosu od 22.635.714,00 kn ili 44,5 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 12.457.823,00 kn ili 24,5 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 10.476.907,00 kn ili 20,6 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na prihode od naknade za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru i na naplatu potraživanja.

– Prihodi od naknada za koncesije

U okviru prihoda od imovine ostvareni su prihodi od naknade za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru u iznosu od 300.239,00 kn i naknade za koncesije na pomorskom dobru (zajednički prihod) u iznosu od 292.754,00 kn. Grad je u studenome 2020. donio Godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom za 2021. (dalje u tekstu: Godišnji plan) na koji je nadležno županijsko tijelo izdalo potvrdu. Objavljen je na mrežnim stranicama Grada. Godišnji plan, između ostalog, sadrži popis djelatnosti (komercijalno-rekreacijska, iznajmljivanje sredstava i brodica te ugostiteljstvo i trgovina) koje se mogu obavljati na pomorskom dobru i 106 lokacija za obavljanje propisanih djelatnosti. Godišnji plan nije cjelovit jer su aktivnosti za redovno upravljanje pomorskim dobrom planirane samo iz sredstava naknade od koncesijskih odobrenja u iznosu od 310.000,00 kn, dok aktivnosti iz sredstava naknade za koncesije na pomorskom dobru ostvarene u iznosu od 292.754,00 kn nisu planirane.

Isto tako, lokacije za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru navedene su opisno bez navođenja katastarske čestice i priloženih skica.

Prema odredbi članka 5. Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom, obavezno sadrži plan redovnog upravljanja pomorskim dobrom, sredstva za redovno upravljanje, te popis djelatnosti iz Jedinственog popisa djelatnosti na pomorskom dobru, koje se mogu obavljati na području grada/općine koja ga donosi i mikrolokacije za obavljanje istih djelatnosti (opisno, skica, k.č.br. ili dr.). Odredbom članka 12. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 56/16 i 98/99), propisano je da sredstva za upravljanje pomorskim dobrom čine, između ostalog, sredstva od naknada za koncesiju i naknada za koncesijsko odobrenje.

Državni ured za reviziju nalaže godišnjim planom upravljanja pomorskim dobrom planirati aktivnosti za redovno upravljanje pomorskim dobrom iz sredstava naknade od koncesijskih odobrenja i sredstava naknade za koncesije na pomorskom dobru te navesti lokacije koje će sadržavati katastarske čestice s priloženim skicama, u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama i Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru.

Također, Godišnjim planom je utvrđeno da pri donošenju izmjene i dopune Godišnjeg plana, gradonačelnik može odobriti poduzetnicima dodatne lokacije na temelju njihova uredno podnijetog zahtjeva za obavljanje neke od slijedećih djelatnosti: najam brodica, ugostiteljske terase, štandovi za suvenire, igračke, rukotvorine i slično, *jumping*, zabavni i drugi sadržaji, povremene kulturne, komercijalne zabavne i sportske priredbe, snimanje komercijalnog programa i reklama te slikanje i fotografiranje.

Grad vodi Evidenciju koncesijskih odobrenja, prema kojoj je u 2021. izdano 37 koncesijskih odobrenja u skladu s Godišnjim planom i odlukama Vijeća za davanje koncesijskih odobrenja za korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja ležaljki, suncobrana, postavljanje štandova za prodaju sladoleda, ležaljki i obavljanja ugostiteljske djelatnosti. Međutim, spomenuta Evidencija obuhvaća osam izdanih koncesijskih odobrenja na lokacijama koje nisu planirane u Godišnjem planu upravljanja pomorskim dobrom, i to za ugostiteljske i komercijalno-rekreacijske djelatnosti (ugostiteljske terase). Za navedene lokacije nisu donesene izmjene i dopune Godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom te nadležni odjel Županije na navedena koncesijska odobrenja nije dao potvrdu. Odredbom članka 8. Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, između ostalog, propisano je da je prilikom rješavanja temeljem zahtjeva, Vijeće za davanje koncesijskog odobrenja dužno utvrditi je li zahtjev usklađen s godišnjim planom upravljanja pomorskim dobrom iz članka 5., stavka 1. spomenute Uredbe. Ukoliko Vijeće utvrdi da zahtjev nije u skladu s godišnjim planom upravljanja pomorskim dobrom, rješenjem će odbiti zahtjev za davanje Odobrenja.

Grad je bio u obvezi Godišnjim planom utvrditi lokacije (s katastarskim česticama i priloženim skicama) za obavljanje propisanih djelatnosti na koje nadležni županijski ured izdaje potvrdu. Ako se naknadno utvrde dodatne lokacije, Grad je u obvezi donijeti izmjene i dopune Godišnjeg plana te zatražiti od nadležnog tijela Županija izdavanje potvrde.

Državni ured za reviziju nalaže izdavanje koncesijskih odobrenja u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru.

– Naplata potraživanja

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2021. iskazana su u iznosu od 17.937.840,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.544.682,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 1.615.220,00 kn te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 777.938,00 kn. Dospjela su potraživanja u iznosu od 16.167.405,00 kn, a nedospjela u iznosu od 1.770.435,00 kn. Potraživanja starosti preko tri godine iznose 10.510.275,00 kn, od jedne do tri godine 3.180.835,00 kn, dok potraživanja s rokom naplate do godine dana iznose 2.476.295,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja su potraživanja za komunalni doprinos u iznosu od 5.738.250,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 3.830.390,00 kn, poreze u iznosu od 3.702.101,00 kn (vrijednosno značajniji su porez na kuće za odmor u iznosu od 1.424.781,00 kn, porez na korištenje javnih površina 1.306.303,00 kn i porez na tvrtku 948.403,00 kn), naknadu za uređenje voda u iznosu od 929.253,00 kn, stipendije učenicima i studentima te zajmove obrtnicima u iznosu od 777.937,00 kn i zakup poslovnih prostora u iznosu od 419.754,00 kn. Grad je evidentirao ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 12.256.536,00 kn, koji se odnosi na ispravak vrijednosti potraživanja po stopi od 100,0 % za kašnjenje u naplati iznad tri godine u iznosu od 10.706.399,00 kn te po stopi od 50,0 % za kašnjenje u naplati od jedne do tri godine u iznosu od 1.550.137,00 kn.

Do kolovoza 2021. naplatu potraživanja obavljali su gradski odjeli (Upravni odjel za komunalni sustav i zaštitu okoliša i Upravni odjel za financije), svaki u svojoj nadležnosti. Od kolovoza 2021. naplatu potraživanja obavlja Upravni odjel za financije Grada, osim poreza na promet nekretnina koje obavlja Porezna uprava.

Procedurom naplate prihoda iz lipnja 2016. (dalje u tekstu: Procedura) utvrđena je vrsta prihoda, aktivnosti u vezi s naplatom prihoda (utvrđivanje dospjelih potraživanja, slanje opomena, prijedlog za pokretanje prisilne naplate, pokretanje prisilne naplate i priprema ovršnog rješenja te kontrola naplate prihoda dostavljanjem izvještaja o naplati) i radna mjesta zaposlenika odgovornih za provođenje aktivnosti s rokovima izvršenja (kvartalno, polugodišnje i kontinuirano).

Grad nije poduzimao dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja i nije sastavljao izvještaje o naplati prihoda u cilju kontrole naplate potraživanja. Prema Proceduri, slanje opomena i pokretanje prisilne naplate provodi se dva puta godišnje, a kontinuirano se sastavljaju izvještaji o naplati i dostavljaju nadležnom pročelniku i savjetniku za opće i pravne poslove. Na zahtjev Državnog ureda za reviziju sastavljen je pregled po vrsti prihoda, dospelosti te poduzetim mjerama naplate sa stanjem na 31. prosinca 2021. Prema navedenom pregledu, od ukupnih dospjelih potraživanja iskazanih na 31. prosinca 2021. u iznosu od 16.167.405,00 kn mjere naplate (tužbe i ovrhe) poduzete su u 2021. i prijašnjih godina za potraživanja u iznosu od 2.630.634,00 kn (gradski porezi, komunalna naknada i doprinos), dok su opomene slane dužnicima za gradske poreze, komunalnu naknadu i za dio komunalnog doprinosa te naknadu za uređenje voda.

Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja, kako bi se izbjegla zastara. Odredbama članka 47. Zakona o proračunu koji je bio na snazi do 1. siječnja 2022. i odredbom članka 51. Zakona o proračunu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., propisano je da su tijela jedinice lokalne samouprave odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda iz svoje nadležnosti te za njihovu uplatu u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja te sastaviti izvještaje o naplati prihoda i dostaviti ih nadležnim zaposlenicima, u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Procedurom naplate prihoda.

- 4.2. *U vezi s prihodima od naknada za koncesije, Grad navodi da će ubuduće aktivnosti za redovno upravljanje pomorskim dobrom, osim iz sredstava naknade od koncesijskih odobrenja, planirati i iz sredstava naknade za koncesije na pomorskom dobru, a podacima o lokacijama pridodat će se skice s naznakom katastarske čestice svake pojedine lokacije. U vezi s davanjem koncesijskih odobrenja, navodi da za predmete koji su se odnosili na davanje koncesijskih odobrenja na pomorskom dobru za ugostiteljske terase ispred ugostiteljskih objekata stoji da lokacije nisu bile planirane u Godišnjem planu upravljanja pomorskim dobrom te kako nadležni odjel Županije za navedena koncesijska odobrenja nije dao potvrdu. Nadalje, navodi da je u svim drugim slučajevima (tijekom 2021.) tri puta mijenjan odnosno dopunjavao Godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom i svaki je put od županijskog Upravnog odjela za pomorsko dobro, promet i veze ishodio Potvrdu o usklađenosti sa županijskim Planom upravljanja pomorskim dobrom za 2021. Također, navodi da će ubuduće u svim slučajevima postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju i koncesijska odobrenja izdavati u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru.*

U vezi s naplatom potraživanja Grad navodi da će sukladno nalazu Državnog ureda za reviziju poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja te sastavljati izvještaje o naplati prihoda i dostavljati ih nadležnim zaposlenicima, u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Procedurom naplate prihoda.

5. Rashodi

- 5.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 45.826.836,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 12.227.273,00 kn ili 26,7 %, materijalne rashode u iznosu od 10.798.316,00 kn ili 23,6 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 8.317.214,00 kn ili 18,1 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na Program održavanja komunalne infrastrukture, rashode za rad mjesnih odbora, rashode za održavanje sportske dvorane, rashode za tekuće donacije, vatrogastvo te ulaganja u poslovnu zonu.

– Program održavanja komunalne infrastrukture

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2021. (dalje u tekstu: Program održavanja) donesen je u prosincu 2020. U prosincu 2021. donesene su Izmjene navedenog Programa kojim su planirana sredstva za održavanje u iznosu od 5.890.000,00 kn, i to za održavanje javnih zelenih površina (hortikulturni radovi, košnja, održavanje cvjetnih gredica, cvjetnica, okopavanje, rezidba, zalijevanje i odvoz otpada) u iznosu od 1.615.569,00 kn, čišćenje javnih površina u iznosu od 1.485.431,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta (asfaltiranje i krpanje rupa, radovi na kolnicima, prometna signalizacija, održavanje bankina, zimska služba, održavanje komunalne infrastrukture, autobusnih čekaonica, materijal i radovi za mjesne odbore) u iznosu od 1.339.000,00 kn, javne rasvjete (utrošak električne energije, energetska usluga javne rasvjete, održavanje objekata i uređaja, materijal za novogodišnju rasvjetu) u iznosu od 1.153.000,00 kn, groblja u iznosu od 187.000,00 kn te održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene u iznosu od 110.000,00 kn. Izvori financiranja su komunalna naknada u iznosu od 5.840.000,00 kn te opći prihodi i primici u iznosu od 50.000,00 kn.

Program održavanja i njegove Izmjene sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Navedenim Programom i Izmjenama, izuzev čišćenja javnih površina, nije određen opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova te nije vidljivo koje se javne i zelene površine, nerazvrstane ceste, javna rasvjeta, groblja i druga komunalna infrastruktura planiraju održavati i u kojem opsegu (količini). Na navedeni način, Gradsko vijeće odlučuje o ukupnoj vrijednosti poslova održavanja po pojedinim vrstama komunalnih djelatnosti, ali ne odlučuje o opsegu, vrsti i lokaciji obavljanja poslova. Prema odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture određuje se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja.

Prema Izvješću o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2021. (iz travnja 2022.), rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 5.259.029,00 kn ili 89,3 % od planiranih rashoda za navedene namjene. U navedenom Izvješću navedena su planirana i utrošena sredstva za pojedine komunalne djelatnosti te izvori financiranja, a nije naveden opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. S obzirom na to da navedeni Program i Izmjene te izvješće o izvršenju ne sadrže podatke o opsegu (količini) poslova pojedine komunalne djelatnosti, nije u potpunosti osigurana kontrola izvršenja navedenog Programa.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture za svaku pojedinu komunalnu djelatnost s procjenom pojedinih troškova, a u slučaju donošenja izmjena navedenog programa navesti i promjene u opsegu održavanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nadalje, Državni ured za reviziju preporučuje, radi praćenja izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti, uz financijski iznos i izvore financiranja, i opseg obavljenog posla.

– Rashodi za rad mjesnih odbora

Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2021. i njegovim izmjenama, planiran je materijal i radovi za mjesne odbore u ukupnom iznosu od 684.000,00 kn. Navedenim Programom nije vidljivo po mjesnim odborima koji radovi se planiraju izvoditi i u kojem opsegu. Zbog navedenog ne može se povezati za koje radove je u 2021. nabavljan materijal (cement i pijesak) te za koje radove je utrošen. Prema odredbi članka 7. Odluke o načinu financiranja djelatnosti mjesnih odbora na području Grada Raba (iz svibnja 2003.), Plan raspodjele sredstava za komunalne prioritete na području mjesnog odbora za svaku kalendarsku godinu donosi gradonačelnik, što nije učinjeno.

Rashodi za rad mjesnih odbora za male komunalne akcije ostvareni su u iznosu od 618.718,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na nabavu materijala (cement i pijesak) u iznosu od 406.135,00 kn te radove (rad stroja) u iznosu od 86.786,00 kn.

Na području Grada osnovano je osam mjesnih odbora. Unutarnjim aktom nije propisana procedura odnosno postupak nabave i utroška materijala te radova za mjesne odbore. Prema obrazloženju pročelnika Odjela za komunalni sustav i zaštitu okoliša, svaki mjesni odbor ima određen planirani iznos sredstava (poziciju) za nabavu materijala i radova (rada stroja). Nakon provedenog postupka nabave, svaki predstavnik mjesnog odbora traži određenu vrstu materijala nakon čega se obavlja uvid na terenu. Grad izdaje narudžbenicu s potrebnom količinom koju predstavnik mjesnog odbora daje dobavljačima te se materijal dostavlja na traženu lokaciju. Nakon završenog posla, predstavnici Grada i mjesnih odbora obavljaju pregled na terenu. Na temelju izdanih narudžbenica, dobavljači Gradu izdaju račune. Nadalje, u obrazloženju se navodi da Grad za navedene postupke nema pisanih dokaza, nego se sve provjerava i provodi u dogovoru s predstavnicima mjesnih odbora.

Revizijom je utvrđeno da je Grad u poslovnim knjigama rashode za materijal i izvedene radove evidentirao na temelju računa dobavljača. Grad ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo da su predstavnici mjesnih odbora zaprimili navedeni materijal te podaci o utrošku materijala. Odredbom članka 11. Odluke o izvršavanju proračuna Grada Raba za 2021. propisano je da svakom mjesnom odboru pripadaju sredstva koja su raspoređena za male komunalne akcije i kapitalna ulaganja mjesnih odbora. Sredstva za male komunalne akcije izvršavaju se na osnovi vjerodostojne dokumentacije ovjerene od strane ovlaštenih osoba mjesnih odbora i nadležnog Upravnog odjela. Isto tako odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama te da je isprava za knjiženje uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Plan raspodjele sredstava za komunalne prioritete na području mjesnih odbora te utvrditi raspodjelu sredstava, opseg radova i financijska sredstva potrebna za ostvarivanje programa u skladu s Odlukom o načinu financiranja djelatnosti mjesnih odbora na području Grada Raba.

Isto tako, nalaže se ostvarivati rashode za mjesne odbore na temelju vjerodostojne dokumentacije koju su ovjerili ovlaštteni predstavnici mjesnih odbora, iz koje trebaju biti vidljivi podaci o nabavi i utrošku materijala u skladu s odredbama Odluke o izvršavanju proračuna Grada Raba i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Rashodi za održavanje sportske dvorane

Grad je na temelju Sporazuma iz veljače 2021. povjerio trgovačkom društvu u svom vlasništvu na upravljanje dvije sportske dvorane. Rashodi za održavanje sportske dvorane ostvareni su u iznosu od 546.035,00 kn, od čega na temelju zahtjeva trgovačkog društva (za podmirenje troškova zaposlenih) u iznosu od 357.078,00 kn, a na temelju računa trgovačkog društva, za materijal i energiju u iznosu od 188.957,00 kn.

Prema navedenom Sporazumu, Grad je u obvezi snositi režijske troškove, troškove investicijskog održavanja i druge troškove, a trgovačko društvo kao upravitelj sportskih dvorana u obvezi je brinuti se za redovno i pravilno funkcioniranje objekata, iznajmljivati i naplaćivati dvorane korisnicima koji nisu oslobođeni plaćanja zakupa dvorane te zaposliti dovoljan broj zaposlenika (voditelj, spremačice, domar i slično). Također, trgovačko društvo ima pravo na prihode koje ostvari od naplate korištenja dvorana. Prema Sporazumu, Grad je u obvezi za 2021. doznačiti trgovačkom društvu sredstva u iznosu od 340.000,00 kn za podmirenje troškova zaposlenih i drugih troškova predviđenih Sporazumom. Navedenim Sporazumom nije utvrđena struktura troškova koji će se financirati iz ugovorenih sredstava, kao ni obveza trgovačkog društva da dostavi plan i program održavanja sportskih dvorana s predviđenim troškovima te obveza izvještavanja o utrošenim sredstvima. Grad je u 2021., na temelju sedam zahtjeva, koje je ispostavilo trgovačko društvo, prenio sredstva za podmirenje troškova plaća zaposlenika u ukupnom iznosu od 357.078,00 kn. S obzirom na to da prema Sporazumu trgovačko društvo upravlja sportskim dvoranama, brine se o redovnom i pravilnom funkcioniranju objekata, iznajmljuje i naplaćuje dvorane korisnicima te je u obvezi zaposliti dovoljan broj zaposlenika (voditelj, spremačice, domar i slično), time obavlja uslugu upravljanja te je Grad bio u obvezi plaćanja obavljati na temelju računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga, a ne na temelju ispostavljenih zahtjeva.

Uz zahtjeve nisu priloženi i dokumentirani obračuni plaća, kao ni specifikacija obavljenih poslova te se ne može utvrditi koje vrste poslova održavanja je navedeno trgovačko društvo obavljalo te u kojem opsegu odnosno ne može se potvrditi da je poslovni događaj nastao. Odredbom članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Trgovačko društvo Gradu nije dostavilo izvještaje o utrošku sredstava, a Grad nije pratio korištenje i utrošak navedenih sredstava. Sustav kontrola u praćenju korištenja sredstava nije u potpunosti zadovoljavajući te postoji rizik pojave nenamjenskog korištenja sredstava.

Za režijske i druge materijalne troškove ostvareni su rashodi u ukupnom iznosu od 188.957,00 kn, a računi su ispostavljeni na Grad i u poslovnim knjigama evidentirani su unutar podskupine računa rashoda za materijal i energiju.

Državni ured za reviziju nalaže, pri ugovaranju usluga održavanja sportskih objekata, ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga kako bi se rashodi za održavanje sportskih objekata evidentirali na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, preporučuje ugovoriti vrstu i opseg poslova koje će obavljati trgovačko društvo, obvezati trgovačko da kod ugovaranja dostavi plan i program održavanja sportskih dvorana s planiranim troškovima.

– Rashodi za sufinanciranje manifestacije

Rashodi za sufinanciranje kulturno-turističke manifestacije (Kantuni) ostvareni su u iznosu od 120.000,00 kn i u glavnoj knjizi evidentirani su na računu ostalih nespomenutih rashoda poslovanja. Grad je sredstva izravno doznačio trgovačkom društvu u privatnom vlasništvu koje je organiziralo manifestaciju na temelju zamolbe bez provedenog postupka nabave. Rashodi su evidentirani na temelju ugovora (kolovoz 2021.) o poslovno-tehničkoj suradnji i sufinanciranju manifestacije. Ugovorom su utvrđene obveze trgovačkog društva u provođenju produkcije i organizacije manifestacije (između ostalog, izrada scenarija projekta, zaključivanje ugovora s izvođačima i sponzorima, medijska produkcija projekta, postavljanje vizualnog identiteta projekta, izrada grafičke pripreme za tisak, promotivni materijali, medijska kampanja i drugo), kao i obveza da na svim promotivnim materijalima bude istaknut logo Grada. Isto tako, ugovoreno je da postoji obostrani interes da se navedena manifestacija realizira u sljedeće tri godine uz zaključivanje novog ugovora. Ugovorom nije utvrđena ukupna vrijednost manifestacije iz koje bi bili vidljivi planirani rashodi prema vrstama rashoda i izvorima financiranja te nije vidljivo koliki dio rashoda u odnosu na ukupne rashode sufinancira Grad. Također, nije ugovoreno na koji način će trgovačko društvo izvještavati Grad o utrošenim sredstvima za navedenu manifestaciju.

Trgovačko društvo dostavilo je Gradu opisni izvještaj o realiziranoj manifestaciji bez financijskog izvještaja. Iz navedenog izvještaja i zamolbe trgovačkog društva za isplatom sredstava nije vidljivo koje vrste rashoda je Grad financirao i u kojem iznosu odnosno nije vidljiv materijalni sadržaj odnosno narav i vrijednost isprave te se ne može potvrditi da je poslovni događaj nastao. Prema odredbi članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Grad nije pratio korištenje i utrošak navedenih sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže, kod rashoda za usluge održavanja manifestacije, obaviti plaćanja na temelju računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga kako bi se rashodi evidentirali na temelju urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, preporučuje s trgovačkim društvom zaključiti ugovor u kojem će se utvrditi međusobna prava i obveze te utvrditi ukupna vrijednost manifestacije s planiranim rashodima prema vrstama rashoda i izvorima financiranja te utvrditi koliki dio rashoda u odnosu na ukupne rashode sufinancira Grad. Također, preporučuje ugovoriti izvještavanje o utrošku doznačenih sredstava.

U 2022. Grad je za navedenu manifestaciju s Udrugom (prema ispisu iz Registra udruga na 14. listopada 2022., osnivač Udruge je direktor trgovačkog društva koji je u 2021. organizirao manifestaciju) zaključio ugovor o sufinanciranju kulturno-turističke manifestacije (Kantuni) u iznosu od 170.000,00 kn. Navedena sredstva u 2022. Grad je dodijelio izravno jer Udruga svoj program nije prijavila na natječaj za financiranje javnih potreba na području Grada objavljen na mrežnim stranicama Grada. Manifestacija je održana i dostavljen je opisni izvještaj. Prema gradskoj Odluci o kriterijima za financiranje sportskih klubova, udruga i društava iz svibnja 2013., Grad je u obvezi javno objaviti natječaj za financiranje javnih potreba. Također, skreće se pozornost na odredbu članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, prema kojoj se financiranje programa i projekata provodi putem javnog natječaja čime se osigurava transparentnost dodjele financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritnim područjima djelovanja.

– Rashodi za tekuće donacije

Rashodi za tekuće donacije ostvareni su u iznosu od 3.296.043,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za vatrogastvo u iznosu od 1.024.318,00 kn, donacije sportskim klubovima i udrugama u kulturi (prema programu javnih potreba) u iznosu od 975.437,00 kn, Crveni križ u iznosu od 391.512,00 kn te donacije trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u iznosu od 360.000,00 kn.

– Rashodi za javne potrebe

Rashodi za donacije sportskim klubovima ostvareni su u iznosu od 882.137,00 kn, a udrugama u kulturi u iznosu od 93.300,00 kn. U prosincu 2020. doneseni su programi javnih potreba u sportu i u kulturi za 2021., a u kolovozu i prosincu 2021. izmjene navedenih programa. U svibnju 2013. donesena je Odluka o kriterijima za financiranje sportskih klubova, udruga i društava i Odluka o kriterijima za financiranje udruga iz područja kulture kojima su utvrđeni kriteriji financiranja.

Temeljni dokument za raspisivanje i provedbu javnog natječaja nije donesen. U ožujku 2015. stupila je na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (dalje u tekstu: Uredba), kojom je člankom 10. propisano da temeljni dokument za raspisivanje i provedbu javnog natječaja donosi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave u obliku općeg akta iz kojeg su razvidne mjere iz programa, strategija i planova čije je provođenje u nadležnosti lokalne samouprave, važnost i potreba suradnje s udrugama u realizaciji tih mjera, ciljevi i očekivani rezultati koji se žele postići financiranjem programa i projekata te u skladu s tim vrste aktivnosti koja će se financirati, prihvatljive organizacije koje se mogu prijaviti, kriteriji za procjenu i ostali elementi postupka dodjele financijskih sredstava, kao i očekivani rezultati koji se žele postići financiranjem programa ili projekata.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti opći akt kojim će se utvrditi kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava iz proračuna udrugama čije aktivnosti pridonose zadovoljenju javnih potreba i ispunjavanju ciljeva i prioriteta definiranih strateškim i planskim dokumentima Grada u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro.

Grad je u kolovozu 2020. na mrežnim stranicama objavio natječaj za financiranje javnih potreba za područje sporta, kulture, tehničke kulture, zdravstva, predškolskog odgoja, obrazovanja i socijalne skrbi. Prema natječaju, kriteriji za procjenjivanje prijave su: financiranje iz više izvora, pravovremeno dostavljanje izvješća o radu i financijskih izvješća, dužina trajanja programa, značaj programa, povezanost sa zajednicom, dosadašnja postignuća podnositelja prijave, sudjelovanje osoba s invaliditetom te ekonomičnost programa. Zahtjev mora sadržavati prijavnicu (s podacima o programu te troškovnikom programa s prihodima i rashodima te izvorima financiranja), izvadak iz registra udruga s evidencijom članstva te rok za podnošenje prijave. Zaključkom gradonačelnika iz rujna 2020. imenovano je povjerenstvo za otvaranje prijave i povjerenstvo za procjenu programa. Mjerila za ocjenjivanje udruga nisu utvrđena. Odredbom članka 4., stavka 4. Uredbe utvrđeno je da javni natječaj propisuje, između ostalog, mjerila za ocjenjivanje prijave.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi mjerila koja moraju ispunjavati udruge koje koriste sredstva iz javnih izvora u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro.

Nadalje, natječajna dokumentacija ne sadrži pojedine elemente propisane odredbom članka 9. Uredbe, između ostalog, upute za prijavitelje (detaljnije su propisane člankom 12. Uredbe), obrazac izjave o nepostojanju dvostrukog financiranja te obrasce za izvještavanje (obrasce opisnog i financijskog izvještaja). Također, u uvjetima javnog natječaja nije planiran okvirni broj programa i projekata koji će se financirati te najniži i najviši iznos koji se može odobriti za financiranje. Također, natječaj ne sadrži postupak podnošenja prigovora na odluku o neispunjavanju propisanih uvjeta natječaja, odnosno na odluku o dodjeli financijskih sredstava. Navedeno je propisano odredbama članka 4., stavka 1., podstavka A, točke 6. i podstavka B, točke 12. Uredbe.

Državni ured za reviziju nalaže u natječajnoj dokumentaciji navesti propisane elemente te omogućiti prijaviteljima podnošenje prigovora na odluku o dodjeli financijskih sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

Prema uvjetima iz Natječaja, prijave koje nisu dostavljene u propisanom roku, na propisanoj prijavnici, koje ne sadrže tražene privitke te prijave koje nije potpisala i ovjerila ovlaštena osoba podnositelja, neće se razmatrati ni uvrstiti u Program sufinanciranja javnih potreba za 2021. Grad je dvjema udrugama u sportu dodijelio i isplatio sredstva u ukupnom iznosu od 355.000,00 kn, a udruzi u kulturi u iznosu od 2.500,00 kn, iako su udruge prijave dostavile izvan propisanog roka, što nije u skladu s uvjetima iz Natječaja.

Državni ured za reviziju nalaže tijekom provedbe postupka dodjele financijskih sredstava udrugama pridržavati se propisanih uvjeta natječaja.

S korisnicima kojima su odobrena financijska sredstva zaključeni su ugovori o financiranju i dodaci ugovorima. Prema ugovorima korisnici su do ožujka 2022. u obvezi dostaviti Gradu godišnji izvještaj o izvršenju programa i utrošku odobrenih sredstava. Korisnici su Gradu dostavili izvještaje o potrošnji proračunskih sredstava (Obrazac PROR-POT) koji ne sadrži podatke o izvršenju po programima i utrošku odobrenih sredstava, kako je ugovoreno. Grad nije provodio kontrole na licu mjesta kod korisnika tekućih donacija.

Državni ured za reviziju nalaže zatražiti od korisnika donacija dostavljanje godišnjih izvještaja iz kojih će biti vidljivo izvršenje i utrošak sredstava po programima, u cilju praćenja jesu li sredstva utrošena za namjene za koje su odobrena, u skladu s odredbama zaključenih ugovora.

– Kontrola namjenskog trošenja sredstava

U 2021. dodijeljena su proračunska sredstva Područnoj vatrogasnoj zajednici otoka Raba (dalje u tekstu: Područna vatrogasna zajednica) u iznosu od 620.000,00 kn, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Rab u iznosu od 404.318,00 kn i trgovačkom društvu za radijsku djelatnost za redovno poslovanje u iznosu od 360.000,00 kn.

Grad nije s Područnom vatrogasnom zajednicom i Dobrovoljnim vatrogasnim društvom zaključio ugovore o dodijeljenim sredstvima. U 2021. Područnoj vatrogasnoj zajednici, na temelju zahtjeva, doznačena su sredstva u iznosu od 500.000,00 kn za financiranje redovne djelatnosti i 120.000,00 kn za financiranje rada sezonskih vatrogasaca. Područna vatrogasna zajednica dostavila je Gradu Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za financiranje rada sezonskih vatrogasaca, dok izvještaj o utrošku sredstava za redovno poslovanje nije dostavljen. Također, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu, na temelju zahtjeva, doznačeno je 180.000,00 kn za financiranje troškova izlazaka na helidrom, troškova *team buildinga* i troškova za edukacije te za nabavu opreme 224.318,00 kn. Područna vatrogasna zajednica te Dobrovoljno vatrogasno društvo nisu Gradu dostavili izvješće o utrošku za doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 904.318,00 kn, a Grad navedena izvješća nije zatražio.

Nadalje, Grad je sredstva za redovno financiranje i nabavu opreme doznačio izravno Dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 404.318,00 kn, umjesto Područnoj vatrogasnoj zajednici. Odredbom članka 111. Zakona o vatrogastvu, između ostalog, propisano je da su vatrogasne zajednice grada, općine, županije i Grada Zagreba te javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva dužna dostaviti godišnje izvješće o utrošku financijskih sredstava tijelu koje ih financira prema odredbama navedenog Zakona, a najkasnije u roku od 60 dana od isteka kalendarske godine. Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti osiguravaju gradovi, općine, županije i Grad Zagreb iz vlastitih proračuna, a doznačuju se vatrogasnoj zajednici grada, područja, općine ili županije odnosno Grada Zagreba ili dobrovoljnim vatrogasnim društvima na svojem području gdje nema vatrogasne zajednice.

Također, Grad je dodijelio sredstva trgovačkom društvu za radijsku djelatnost za redovno poslovanje u iznosu od 360.000,00 kn u kojem je suvlasnik s udjelom u temeljnom kapitalu 26,0 %. Sredstva su dodijeljena izravno na temelju zahtjeva trgovačkog društva, a ugovor nije zaključen. Iz navedenih zahtjeva nije vidljivo koje se aktivnosti i rashodi financiraju iz proračunskih sredstava. Spomenuto društvo nije Gradu dostavilo izvještaj o utrošku dobivenih sredstava, nego je dostavilo Račun dobiti i gubitka iz kojeg nije vidljiv utrošak sredstava.

Za doznačena sredstva za vatrogastvo i trgovačkom društvu za radijsku djelatnost, Grad nije provjeravao zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih iz proračuna. Prema odredbi članka 54.a Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih temeljem posebnih propisa. Navedeno je propisano i odredbama članka 63. Zakona o proračunu, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022.

Državni ured za reviziju nalaže zatražiti od Područne vatrogasne zajednice, Dobrovoljnog vatrogasnog društva i trgovačkog društva za radijsku djelatnost dostavljanje izvješća o utrošku sredstava kako bi se pratilo namjensko korištenje sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, nalaže sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti dobrovoljnog vatrogasnog društva Grada Raba uplaćivati na račun Područne vatrogasne zajednice otoka Raba u skladu s odredbama Zakona o vatrogastvu. Isto tako, preporučuje se zaključiti ugovor s Područnom vatrogasnom zajednicom te ju obvezati da s Dobrovoljnim vatrogasnim društvom zaključi ugovor o dodijeljenim sredstvima kako bi se moglo pratiti namjensko korištenje javnih sredstava. Isto tako, preporučuje s trgovačkim društvom za radijsku djelatnost zaključiti ugovor kojim će se utvrditi međusobna prava i obveze, kao i vrste rashoda koji će se financirati iz proračuna kako bi bilo vidljivo za koje namjene se sredstva doznačuju u cilju praćenja namjenskog trošenja sredstava.

- 5.2. *U vezi s programom održavanja komunalne infrastrukture Grad navodi da će ubuduće pri izradi navedenog programa, a prema preporuci Državnog ureda za reviziju, kao i pri izradi izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture dodatno iskazati i opseg poslova za one programe koje u dosadašnjem programu nisu obuhvaćeni, a sve sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu.*

U vezi s rashodima za rad mjesnih odbora, Grad navodi da će ubuduće donositi Plan raspodjele sredstava za komunalne prioritete na području mjesnih odbora u skladu s Odlukom o načinu financiranja djelatnosti mjesnih odbora na području Grada Raba. Također, navodi da je na temelju naloga Državnog ureda za reviziju, za tekuću godinu sastavio protokol kojim se materijal za pojedine mjesne odbore nakon njihova zahtjeva dijeli na temelju vjerodostojne dokumentacije odnosno ovjere ovlaštenih predstavnika mjesnih odbora, kao i predstavnika nadležnog upravnog odjela (narudžbenica, otpremnica, zapisnik o izvršenju).

U vezi s rashodima za održavanje sportske dvorane, Grad navodi da je u tijeku revizije odnosno u 2022., na preporuku Državnog ureda za reviziju, komunalno društvo prestalo sa slanjem zahtjeva te je počelo dostavljati izlazne fakture s priloženim specifikacijama plaća zaposlenika.

Također, navodi da će u cilju dokaza izvršenih usluga Grad u narednom razdoblju Sporazumom specificirati strukturu troškova koji će se financirati iz ugovorenih sredstava te obvezu trgovačkog društva da dostavi plan i program održavanja sportskih dvorana s opisom vrste i opsega troškova. Nadalje, navodi da će s trgovačkim društvom koje održava sportske objekte ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga te obvezu izvještavanja o utrošenim sredstvima.

U vezi s rashodima za sufinanciranje manifestacije, Grad navodi da će u budućem razdoblju provesti javni natječaj za financiranje javnih potreba na području Grada. Također, navodi da će ugovorom obvezati organizatora da utvrdi ukupnu procijenjenu vrijednost manifestacije s planiranim rashodima prema vrstama rashoda i izvorima financiranja te da utvrdi koliki dio rashoda u odnosu na ukupne rashode sufinancira Grad te da će ugovoriti izvještavanje o utrošku doznačenih sredstava.

U vezi s rashodima za javne potrebe Grad navodi da će donijeti opći akt kojim će utvrditi kriterije, mjerila i postupke za dodjelu i korištenje sredstava iz proračuna udrugama čije aktivnosti pridonose zadovoljenju javnih potreba i ispunjavanju ciljeva i prioriteta definiranih gradskim strateškim i planskim dokumentima. Također, navodi da će istim općim aktom utvrditi mjerila koja moraju ispunjavati udruge koje koriste sredstva iz javnih izvora, a natječajna dokumentacija dopunit će se elementima propisanim Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro te prijaviteljima omogućiti podnošenje prigovora na odluku o dodjeli financijskih sredstava. Nadalje, navodi da će se tijekom provedbe postupka dodjele financijskih sredstava udrugama pridržavati propisanih rokova i ostalih uvjeta natječaja. Isto tako, Grad navodi da je dostavljanje godišnjih izvještaja o utrošku sredstava i dosad bila ugovorna obveza korisnika sredstava, a u smislu navedenog dosljedno će primjenjivati odredbe iz ugovora s korisnicima sredstava.

U vezi s kontrolom namjenskog trošenja sredstava, Grad navodi da od 2022. sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti dobrovoljnog vatrogasnog društva uplaćuje na račun Područne vatrogasne zajednice otoka Raba u skladu s odredbama Zakona o vatrogastvu. Nadalje, navodi da će ugovorom utvrditi obvezu Područne vatrogasne zajednice, Dobrovoljnog vatrogasnog društva i trgovačkog društva za radijsku djelatnost da dostavljaju izvješća o utrošku sredstava kako bi se pratilo namjensko korištenje sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, navodi da će ugovorom obvezati Područnu vatrogasnu zajednicu da s Dobrovoljnim vatrogasnim društvom zaključi ugovor o dodijeljenim sredstvima kako bi se moglo pratiti namjensko korištenje javnih sredstava. Isto tako, navodi da će s trgovačkim društvom za radijsku djelatnost zaključiti ugovor kojim će se utvrditi međusobna prava i obveze, kao i vrste rashoda koji će se financirati iz proračuna kako bi bilo vidljivo za koje namjene se sredstva doznačuju u cilju praćenja namjenskog trošenja sredstava.

6. Obveze, zaduživanje i rezultat poslovanja

- 6.1. Koncem 2021. obveze su iskazane u iznosu 24.680.622,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manje su za 7.305.894,00 kn ili 22,8 %. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 12.739.596,00 kn i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 9.166.925,00 kn. Obveze za kredite i zajmove odnose se na dugoročni kredit za financiranje ulaganja u izgradnju radne zone u iznosu od 9.806.919,00 kn, kratkoročni kredit za tekuću likvidnost (primljen u 2021.) u iznosu od 2.000.000,00 kn te beskametni zajam iz državnog proračuna po osnovi odgode plaćanja poreza na dohodak i po osnovi povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2019. u iznosu od 932.677,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 5.977.189,00 kn.

Grad nije redovno podmirivao obveze te dospjele obveze koncem 2021. iznose 7.259.866,00 kn. Obveze s prekoračenjem od 1 do 60 dana iznose 2.702.698,00 kn, od 61 do 180 dana iznose 3.088.100,00 kn, od 181 do 360 dana iznose 1.203.395,00 kn i preko 360 dana 265.673,00 kn.

Grad, zbog problema s likvidnošću, koristi kratkoročne kredite poslovnih banaka. Tako je u 2019. primljen kratkoročni kredit za tekuću likvidnost u iznosu od 3.000.000,00 kn. Iz kredita primljenog u 2020. (za tekuću likvidnost) u iznosu od 5.000.000,00 kn vraćen je navedeni kredit iz 2019. (3.000.000,00 kn), a 2.000.000,00 kn Grad je koristio za financiranje projekta sanacije i zatvaranja neopasnog otpada koji je do konca prosinca 2020. vraćen po primitku sredstava iz europskih fondova. Ostatak kredita u iznosu od 3.000.000,00 kn vraćen je na način da je 2.000.000,00 kn vraćeno iz novog kredita koji je primljen u 2021., a ostatak u iznosu od 1.000.000,00 kn vraćen je iz vlastitih sredstava.

Prema odredbi članka 86.a Zakona o proračunu koji je bio na snazi do 1. siječnja 2022. i odredbi članka 119. Zakona o proračunu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se kratkoročno zadužiti najduže do 12 mjeseci, bez mogućnosti daljnjeg reprograma ili zatvaranja postojećih obveza po kratkoročnim kreditima ili zajmovima uzimanjem novih kratkoročnih kredita ili zajmova. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se kratkoročno zadužiti samo za premošćivanje jaza nastalog zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospjeća obveza.

Također, Grad tijekom 2021. nije redovno podmirivao obveze prema komunalnom društvu u vlasništvu za obavljene usluge te je fakturama kojima je datum dospjeća bio ožujak i travanj 2021. promijenjen rok plaćanja do rujna 2021. Za navedene obveze, Grad je u rujnu 2021. s navedenim trgovačkim društvom i poslovnom bankom zaključio ugovor o ispunjenju tražbine u iznosu od 500.000,00 kn kojim je ugovorena otplata do srpnja i rujna 2021. Radi pribavljanja novčanih sredstava, navedeno društvo je prodalo poslovnoj banci navedena potraživanja (ugovor o faktoringu). Grad je platio kamate i troškove otkupa potraživanja. U 2020. također je zaključen ugovor o faktoringu u iznosu od 1.255.237,00 kn.

Iako je Grad za 2021. ostvario višak prihoda i primitaka u iznosu od 5.011.312,00 kn, preneseni manjak prihoda i primitaka iz prijašnjih razdoblja iznosi 16.482.501,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 11.471.189,00 kn.

Radi otklanjanja uzroka negativnog poslovanja, Grad je u kolovozu 2021. donio Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina (dalje u tekstu: Odluka o pokriću manjka), prema kojoj proračunski manjak koncem 2020. iznosi 16.754.969,00 kn. Spomenutom Odlukom, dio utvrđenog manjka u iznosu od 6.500.000,00 kn planirano je pokriti u razdoblju od 2021. do 2023. te su utvrđene mjere u cilju realizacije pokrića manjka prihoda i primitaka i akcijski plan provedbe mjera. Uz proračun nije donesen akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja Grada. Također, akcijski plan ne sadrži odgovorne osobe za provedbu mjera iz akcijskog plana te očekivani financijski i ekonomski učinak. Odredbama članka 37. Zakona o proračunu, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., između ostalog, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici koji ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja treba pravilnikom propisati ministar financija.

Državni ured za reviziju nalaže kod rokova korištenja i povrata kratkoročnog zaduživanja postupiti u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, do donošenja pravilnika kojim se treba propisati izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja, preporučuje se redovito pratiti primjena donesenih mjera i njihovog utjecaja na smanjenje manjka prihoda i primitaka.

6.2. *U vezi s obvezama, zaduživanjem i prenesenim manjkom, Grad navodi da je tijekom 2022. iz vlastitih sredstava u cijelosti vratio beskamatni zajam iz državnog proračuna, kao i kratkoročni kredit iz 2021. te se nije više kratkoročno zaduživao. Nadalje, navodi da rate dugoročnog kredita podmiruje u ugovorenim rokovima. Također, navodi da je tijekom 2022. podmirio većinu obveza kojima je prošao datum dospjeća pa tako obveze na 31. prosinca 2022. iznose 16.086.053,00 kn, od čega su dospjele 1.468.623,00 kn. Isto tako, navodi da će tijekom 2023. dovesti plaćanje obveza u ugovorenim rokovima. Također, navodi da preneseni manjak na 31. prosinca 2022. iznosi 3.883.023,00 kn te će se napraviti analiza poslovanja i nova Odluka o sukcesivnom pokriću manjka do kraja 2025.*

7. Javna nabava

7.1. Plan nabave za 2021. donesen je u veljači 2021., a izmjene Plana nabave u rujnu i studenome 2021. te siječnju 2022. Plan nabave i njegove izmjene objavljene su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Grada. Planiranju nabave nije posvećena dužna pozornost jer je Plan nabave donesen nakon propisanog roka od 30 dana od donošenja proračuna (prosinac 2020.), a zadnje izmjene Plana nabave nakon protoka proračunske godine na koju se odnosi. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da plan nabave donosi čelnik naručitelja za proračunsku ili poslovnu godinu najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja proračuna ili financijskog plana, a naručitelj može izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine.

Trećim izmjenama Plana nabave, planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 12.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na planirane nabave veće od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno veće od 500.000,00 kn za radove odnosi 5.369.600,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 7.230.400,00 kn. Planirani otvoreni postupak uređenja plaže procijenjene vrijednosti od 4.080.000,00 kn u 2021. nije proveden (zbog neosiguranih izvora financiranja), a trećim izmjenama Plana nabave iz siječnja 2022. nije isključen, iako je izmijenjen planirani datum početka postupka (prethodno rujan 2021., na siječanj 2022.).

Državni ured za reviziju nalaže plan nabave donijeti najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja proračuna, a izmjene plana nabave tijekom proračunske godine na koju se izmjene odnose, u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2021., provedena je nabava roba, usluga i radova u ukupnoj vrijednosti od 6.366.098,00 kn. Vrijednost nabavljenih roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosi 5.095.828,00 kn i odnosi se na radove u vrijednosti od 2.697.350,00 kn, usluge u vrijednosti od 1.666.730,00 kn i robe u vrijednosti od 731.748,00 kn. U 2021. provedena su dva otvorena postupka nabave u vrijednosti od 1.270.270,00 kn, od čega se na nabavu radova odnosi 791.505,00 kn, a usluga 478.765,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. U Statističko izvješće nisu uključeni podaci o tri ugovora za nabavu radova i roba vezanih za rekonstrukciju nogometnog igrališta u iznosu od 773.979,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, iako su ugovori zaključeni u 2021., a radovi su izvedeni i robe su nabavljene do konca 2021. Ugovor za izvođenje radova zaključen je u rujnu 2021. u iznosu od 427.270,00 kn, ugovor o nabavi robe (granulata) zaključen je u lipnju 2021. u iznosu od 197.369,00 kn i ugovor o nabavi roba i usluga u rujnu 2021. u iznosu od 149.340,00 kn, sve bez poreza na dodanu vrijednost. Također, Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2021. ne sadrži podatke o nabavama putem narudžbenica.

Grad je ustrojio Registar ugovora i okvirnih sporazuma (dalje u tekstu: Registar) i objavio ga u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Posljednje ažuriranje u 2021. obavljeno je sredinom prosinca 2021. Navedeni Registar ne sadrži podatke o tri ugovora zaključena za nabavu radova i roba vezanih za rekonstrukciju nogometnog igrališta u ukupnom iznosu od 773.979,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Navedeni ugovori nisu navedeni ni u Registru u 2022. Prema odredbi članka 28. Zakona o javnoj nabavi, u registru ugovora navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kuna. Također, Registar ne sadrži podatke o predmetima nabave nabavljenim putem narudžbenica. Tijekom 2021. ispostavljeno je 260 narudžbenica. Prema odredbama Odluke o provedbi postupaka jednostavne nabave, propisano je da nabavu roba, radova i usluge procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn naručitelj provodi izdavanjem narudžbenica ili zaključivanjem ugovora na temelju zaprimljene ponude, a narudžbenice izdaju i vode evidencije nadležni gradski upravni odjeli. Revizijom je utvrđeno da dva upravna odjela vode evidencije o narudžbenicama s podacima o broju narudžbenice, nazivu dobavljača, nazivu roba, radova i usluga te vrijednosti nabave, dok jedan odjel ne vodi podatke o nazivu roba, radova i usluga tako da je otežano praćenje realizacije provedenih postupaka jednostavne nabave. Na razini Grada ne vodi se jedinstvena evidencija izdanih narudžbenica.

Iako ustrojavanje evidencije narudžbenica nije propisano Zakonom o javnoj nabavi ni Odlukom o provedbi postupaka jednostavne nabave, dopunjavanje navedene evidencije podacima o predmetu nabave potrebno je s obzirom na obvezu iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u registru ugovora (zbrajaju se sve nabave putem narudžbenica s istom brojčanom oznakom iz Jedinog rječnika javne nabave (CPV) i unose u Registar ugovora i godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi). Odredbom članka 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da se u slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

Skreće se pozornost da su u siječnju 2023. stupile na snagu odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22), kojima se iznosi propisani u kunama zamjenjuju iznosima propisanim u eurima.

Državni ured za reviziju nalaže u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura, uključujući i nabave putem narudžbenica u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Državni ured za reviziju preporučuje dopuniti evidenciju narudžbenica podacima o predmetu nabave za potrebe iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te statističkom izvješću o javnoj nabavi.

– Postupci jednostavne nabave

U 2021. provedeni su postupci jednostavne nabave u vrijednosti od 5.095.828,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na radove odnosi 2.697.350,00 kn, usluge 1.666.730,00 kn i robe 731.748,00 kn. Udjel vrijednosti jednostavne nabave u 2021. u ukupnoj vrijednosti nabave (6.366.098,00 kn) je 80,0 %.

U lipnju 2017. donesena je Odluka o provedbi postupka jednostavne nabave (dalje u tekstu: Odluka), kojom je utvrđen postupak nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn, nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti (bez poreza na dodanu vrijednost) jednake ili veće od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno nabave radova do 500.000,00 kn. Odluka je objavljena na mrežnim stranicama Grada. Prema navedenoj Odluci, nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora temeljem zaprimljene ponude, a evidencije o narudžbenicama vode nadležni upravni odjeli. Nadalje, nabava procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn provodi se prikupljanjem jedne pisane ponude i zaključenog ugovora. Nabava procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn za robu i usluge te do 500.000,00 kn za radove provodi se slanjem upita za dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta i/ili objavom na službenim stranicama Grada Raba.

Osim Odlukom kojom je uređen postupak jednostavne nabave, zadaće i odgovornosti sudionika u postupcima nabave nisu određene drugim unutarnjim aktom ili pisanim procedurama.

Nije određen način prikupljanja potreba za nabavu roba, radova i usluga, nisu utvrđene obveze i odgovornosti sudionika u procesu planiranja nabave (tko je zadužen za sastavljanje plana nabave, tko je zadužen za praćenje ostvarenja plana nabave), tijekom kolanja i čuvanja dokumentacije te praćenje realizacije ugovorenog. Nepostojanje jasnih i unaprijed određenih pravila i procedura u sustavu nabave može značajno utjecati na nesmetano odvijanje poslovnih procesa te na zakonitost i pravilnost provedbe postupaka nabave. Cilj donošenja unutarnjeg akta odnosno pisanih procedura je utvrditi način postupanja, obveze i odgovornosti naručitelja, kako bi se ojačala odgovornost za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava namijenjenih za nabavu te ojačao sustav njihove kontrole i nadzora.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti unutarnji akt za planiranje nabave kojima bi se odredile obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u procesu planiranja, tijekom kolanja i čuvanja dokumentacije na osnovi koje se sastavlja plan nabave, faze i rokovi planiranja te način prikupljanja potreba za nabavu roba, radova i usluga.

Grad nema pisanih dokaza iz kojih bi bilo vidljivo jesu li i na koji su način istraživana tržišta nabave kako bi se pribavilo što je moguće više informacija o radovima i uslugama koje namjeravaju nabaviti. Istraživanjem tržišta nabave Grad bi došao do saznanja o većem broju gospodarskih subjekata koji bi mogli pružiti traženu uslugu, cijenama i drugim okolnostima, što bi moglo imati utjecaja na povećanje otvorenosti i učinkovitosti dobrog upravljanja pri nabavi. Prema odredbi članka 198., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi i članka 8. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, prije pokretanja postupka javne nabave javni naručitelj u pravilu provodi analizu tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom.

Državni ured za reviziju preporučuje prije pokretanja postupaka nabave istraživati tržište u cilju pribavljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu, cijenama i drugim okolnostima koje utječu na uvjete nabave odnosno, osigurati dokumentaciju iz koje će biti razvidno da je Grad provodio prethodno istraživanje tržišta.

Tijekom revizije pregledano je 17 postupaka jednostavne nabave, od čega se devet postupaka odnosi na nabavu procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn odnosno 500.000,00 kn, a osam postupaka na nabavu procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn. Od navedenih devet postupaka, za dva postupka pozivi na dostavu ponuda objavljeni su na mrežnim stanicama Grada, dok za sedam postupaka pozivi na dostavu ponuda upućeni su na adrese najmanje tri gospodarska subjekta putem *maila*, bez objave na mrežnim stranicama Grada. Na temelju 23 upućena poziva pristiglo je jedanaest ponuda. U većini slučajeva, na pozive je pristigla jedna ponuda. Objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama moglo bi se utjecati na dobivanje većeg broja ponuda jer bi na taj način informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o provedbi postupka jednostavne nabave utvrditi obvezu objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, kako bi informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata.

U pregledanom uzorku, u sedam od 17 postupaka nabave, evidencijski broj naveden u Planu nabave i odlukama o početku postupka nabave, odnosno u zapisnicima o otvaranju ponuda nije jednak, zbog čega je otežano povezivanje postupaka s Planom nabave te praćenje izvršenja Plana nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi računa o iskazivanju jednakog evidencijskog broja nabave u svim dokumentima koji prate pojedinu nabavu u cilju pravilnosti provedbe postupaka nabave i transparentnog iskazivanja izvršenja plana nabave.

Planom nabave, usluge deratizacije i dezinsekcije planirane su u iznosu od 120.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Grad je proveo dva odvojena postupka jednostavne nabave traženjem jedne ponude za svaki postupak nabave, iako je prema Odluci o provedbi postupka jednostavne nabave trebao provesti postupak nabave prikupljanjem ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta. U srpnju 2021., s istim ponuditeljem, zaključena su dva ugovora, i to za usluge dezinsekcije u iznosu od 68.000,00 kn i usluge deratizacije u iznosu od 52.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Grad ne prati odvojeno izvršenje navedenih ugovora, a rashodi za navedene usluge ostvareni su u iznosu od 97.772,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke nabave usluga procijenjene vrijednosti do pragova utvrđenih Odlukom o provedbi postupka jednostavne nabave, na način propisan navedenom Odlukom.

- 7.2. *U vezi s javnom nabave, Grad navodi da će poduzimati sve radnje da se plan nabave i njegove izmjene donesu u propisanim rokovima, kao i da se u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navedu svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura, uključujući i nabave putem narudžbenica. Također, navodi da će poduzeti sve radnje kako bi se dopunila evidencija narudžbenica s podacima o predmetu nabave za potrebe iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te statističkom izvješću o javnoj nabavi. Isto tako, navodi da će donijeti unutarnji akt za planiranje nabave kojim bi se odredile obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u procesu planiranja, tijekom kolanja i čuvanja dokumentacije na osnovi koje se sastavlja plan nabave, faze i rokovi planiranja te način prikupljanja potreba za nabavu roba, radova i usluga. Također, navodi da će poduzimati sve radnje u cilju istraživanja tržišta radi pribavljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu, cijenama i drugim okolnostima koje utječu na uvjete nabave te će osigurati dokumentaciju iz koje će biti razvidno da je Grad provodio prethodno istraživanje tržišta. Nadalje, navodi da će internim aktima o provedbi postupka jednostavne nabave utvrditi obvezu objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Grada ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, kako bi informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata. Nadalje, navodi da će poduzimati sve radnje kako bi se iskazivao jednaki evidencijski broj nabave u svim dokumentima koji prate pojedinu nabavu u cilju pravilnosti provedbe postupaka nabave i transparentnog iskazivanja izvršenja plana nabave.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Grada za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Grad postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navodi se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2013.	Poslovne promjene evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-*	provedeno
2.		2013.	U analitičkoj evidenciji evidentirati pojedinačne vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine uz dopunu potrebnim podacima te ih pri godišnjem popisu unijeti u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. siječnja 2015.	nije provedeno
3.		2013.	Voditi analitičku evidenciju svih investitora koji su oslobođeni od plaćanja dijela komunalnog doprinosa.	31. siječnja 2015.	provedeno
4.		2013.	Poduzeti aktivnosti kako bi se pitanje vlasništva nad vodoopskrbnom mrežom uskladilo s odredbama Zakona o vodama (stupio na snagu u travnju 2013.).	31. ožujka 2015.	provedeno
5.	Sustav unutarnjih kontrola	2013.	Uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti.	3. travnja 2014.	nije provedeno
6.	Računovodstveno poslovanje	2013.	Ustrojiti riznicu kao sveobuhvatni sustav upravljanja proračunskim sredstvima Grada i njegovih korisnika zbog efikasnijeg upravljanja financijskim sredstvima.	31. srpnja 2015.	provedeno
7.	Prihodi	2013.	Poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	-*	nije provedeno
8.		2013.	Prihode od komunalnog doprinosa i boravišne pristojbe trošiti u skladu sa zakonskim odredbama.	31. prosinca 2014.	provedeno
9.		2013.	Donijeti program o korištenju sredstava naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u skladu s odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama.	31. ožujka 2015.	provedeno
10.		2013.	Ustrojiti jedinstvenu evidenciju o postupcima naplate potraživanja, utvrditi stanje poduzetih mjera naplate potraživanja koncem godine te analizirati naplatu prihoda i poduzete mjere, uključujući i analizu sudskih sporova po pitanju naplate prihoda.	-*	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
11.	Rashodi	2013.	Razraditi mjere za pokriće manjka s vrijednosnim iskazima i rokovima.	31. prosinca 2014.	provedeno
12.		2013.	Preuzimati obveze u okviru raspoloživih sredstava kako ne bi bilo dovedeno u pitanje ravnomjerno financiranje javnih potreba u narednim fiskalnim godinama.	31. prosinca 2014.	provedeno
13.		2013.	U programima održavanja i gradnje komunalne infrastrukture planirati druge izvore financiranja na ime oslobođenja od plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa.	31. ožujka 2015.	provedeno
14.		2013.	Povjeriti djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te donijeti programe održavanja i gradnje komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima.	31. ožujka 2015.	djelomično provedeno
15.		2013.	Za dane tekuće donacije trgovačkom društvu za radijsku i televizijsku djelatnost utvrditi aktivnosti i vrste rashoda koji će se financirati iz proračuna te uspostaviti učinkovite kontrole korištenja sredstava.	31. prosinca 2015.	nije provedeno
16.		2013.	S korisnicima tekućih donacija prema programu javnih potreba zaključivati ugovore o financiranju kojima se utvrđuju međusobna prava i obveze.	31. prosinca 2015.	provedeno
17.		2013.	Javno objaviti rezultate natječaja s podacima o udrugama, programima i projektima i iznosima za koje je odobrena donacija.	31. prosinca 2015.	provedeno
18.		2013.	Utvrđiti procedure za donošenje programa javnih potreba kojim bi bili utvrđeni rokovi, kriteriji te postupak izrade i donošenja programa javnih potreba, kao i način praćenja korištenja dodijeljenih sredstava.	31. prosinca 2014.	provedeno
19.		2013.	Pri raspisivanju natječaja za programe javnih potreba utvrditi mjerila za procjenjivanje prijava.	31. prosinca 2014.	nije provedeno
20.		2013.	Zatražiti od Dobrovoljnog vatrogasnog društva sastavljanje godišnjeg programa rada prema aktivnostima s iznosima te koncem godine izvještavati o postignutim rezultatima.	-*	nije provedeno
21.	Planiranje i izgradnja kapitalnih projekata	2013.	Prije uključivanja kapitalnih projekata u proračunske dokumente utvrditi izvore financiranja za cjelokupnu vrijednost projekta.	30. lipnja 2015.	provedeno
22.		2013.	Utvrđiti završetak izgradnje poslovne zone kao prioritet i poduzeti radnje da se objekt doma za starije i nemoćne stavi u funkciju.	31. prosinca 2014.	djelomično provedeno
23.	Javna nabava	2013.	Plan nabave donijeti prije početka godine na koju se odnosi.	-*	nije provedeno

*Grad u Planu provedbe naloga i preporuka nije dostavio rok provedbe.

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta povjerena je trgovačkom društvu u vlasništvu Grada na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program gradnje komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova građenja s izvorima financiranja, dok Program održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži opseg poslova održavanja.
- Objekt Doma za starije i nemoćne je stavljen u funkciju te je završena izgradnja Poslovne zone. Izgradnja Poslovne zone trajala je od 2003. do 2019., a ukupna ulaganja iznose 29.010.038,00 kn, od čega se na građevinske radove odnosi 22.306.113,00 kn. Poslovna zona financirana je, između ostalih izvora, i sredstvima iz fondova Europske unije. Prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za financiranje gradnje nove infrastrukture unutar Poslovne zone, bespovratna sredstva iznose 8.001.814,00 kn. Gradu je ukupno doznačeno 5.313.334,00 kn, a ostatak nije isplaćen zbog prigovora koji je u ožujku 2020. Grad uložio na Odluku o nepravilnosti koju je donio SAFU. Postupak je u tijeku. Poslovna zona je izgrađena i knjigovodstveno stavljena u uporabu u rujnu 2019., ali veći dio zemljišta nije u funkciji. Grad objavljuje natječaje za prodaju zemljišta i predvidio je određene pogodnosti (smanjivanje cijene pri prodaji, djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa i naknade kroz određeno razdoblje), ali nema zainteresiranih poduzetnika. Izgradnja Poslovne zone nije bila u cijelosti pripremljena na način koji bi omogućio njezinu učinkovitu realizaciju. S obzirom na to da su, zbog neosiguravanja dostatnih sredstava za financiranje tijekom izgradnje, pripremljene radnje započele 2003., dok je izgradnja trajala od 2013. do 2019. te poduzetnici više ne iskazuju interese za ulazak u Poslovnu zonu jer su se promijenili uvjeti u odnosu na razdoblje kada je Grad izradio analizu zainteresiranosti, nisu ostvareni ciljevi osnivanja Poslovne zone, a to su stvaranje uvjeta za povećanje broja zaposlenih, razvoj postojećih i otvaranje novih poslovnih subjekata, premještanje djelatnosti iz turističkih zona u Poslovnu zonu, razvoj nerazvijenih i neiskorištenih područja otoka te zaštita okoliša i prostora. Prema Pravilima o financijskim korekcijama, koja su sastavni dio Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, navedene su financijske korekcije ako je cilj projekta ostvaren, a indikatori (pokazatelji) nisu u cijelosti ostvareni. Grad je i nadalje obavezan poduzimati aktivnosti (koristiti kontinuirano otvoreni javni natječaj za prodaju zemljišta i razne načine informiranja poput slanja *e-mail* poruka potencijalnim investitorima, videomaterijala, mrežnih stranica, brošura, sajмова, plakata, kao i povezivanje i uključivanje svih sudionika odgovornih za razvoj poduzetništva), a sve kako bi se ostvarili ciljevi osnivanja Poslovne zone i pokazatelji prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *U vezi s točkom Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije, Grad navodi da se, za naloge i preporuke kojima je status nije provedeno i djelomično provedeno, provedba očekuje u narednim razdobljima sukladno očitovanju koje je dano u točkama Nalaza. Nadalje, navodi da je infrastruktura u Poslovnoj zoni izgrađena, a Dom za starije je stavljen u funkciju.*